Politika

3 MAYIS 1976 PAZARTESİ 150 Krş. EKONOMİ

Kars ve Ankara'da 3 liseli 4 öğrenci yaralandı

İstanbul'da biri işçi biri öğrenci iki kişi sokakta öldürüldü

İstanbul'da önceki gece siyasal nedenlerle biri işçi, diğeri öğrenci iki kişi öldürüldü. Kars'ta çıkan bir çatışmada da bir öğrenci ağır yaralandı. Ankara'da Ülkü Ocaklılar arasındaki çatışmada ise üç liseli öğrenci yaralandı. Öte yandan önceki gün öldürülen SBF'li öğrencinin arkadaşları bir açıklama yaparak, ölen Ali Fuat Okan'ın "komandoların tuzaklarına kurban gittiği"ni belirttiler

KASIMPAŞA'DA ÖLDÜRÜLEN İŞÇİ

Kimliği meçhul şahıs ya da şahıslar tarafından önceki gece Kasımpaşa'da Mehmet Kocadağ adında 26 yaşındaki bir işçi öldürüldü.

Maktulün arkadaşları, komandoların bir süre önce de Mehmet Kocadağ'ın üzerini aramak istediklerini ileri sürerek, "arkadaşımız önceki gün memleketi Varto'ya dönecekti. 1 Mayıs mitingine katıldı, ertesi gün de komandolar tarafından boğazı kesilerek öldürüldü." dediler. Ölen İşçi Mehmet Kocadağ, evli olup iki ço-

(Devamı sayfa 7 de)

CHP GENEL BAŞKANI CEYHAN VE İSKENDERUN'DA KONUŞTU

ECEVİT: "CHP İKTİDARA BİR PARTİ OLARAK DEĞİL HALK OLARAK GELECEK"

- *İşçi sendikalarıyla CHP'nin işbirliğine başlamasından korkan, telaşa kapılan hükümet, seçimin de yaklaştığını göz önünde tutarak şimdi işçileri tatmin çabasına girme zorunda kaldı.*
- *Yeni mücadele yöntemimizi yürütürken barışçılıktan ayrılmayacağız. Anayasa'nın sağladığı araçlardan başka silah kullanmaya kalkışanlarla birlik olmayacağız.*

İSKENDERUN *(Politika)*-Adil Özkol bildiriyor)-CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, partisinin İskenderun'da "barış ve özgürlük" mitingine giderken, beraberindeki CHP'li parlamenterlerle önce Adana ve Ceyhan'a uğradı. İskenderun'da yaptığı konuşmada, CHP'nin iktidara geldiğinde işçilere sağladığı eski hakları, köylülere ve kamu görevlilerine de sağlayacağını söyleyen Ecevit, "CHP bir parti olarak değil, halk olarak iktidara gelecektir" dedi.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit dün Ceyhan ve İskenderun'da konuştu.

Ecevit, Ceyhan'da yaptığı konuşmada, halkın kurtuluş mücadelesinin 1973 yılında başladığını belirterek özetle şunları söyledi:

"MC iktidarının kurulması ile birlikte faşist kıyım ve cinayetler, baskı ve zulüm başlamış, halkımız hayat pahalılığı, sömürü düzeni ile insafsızca ezilmeye mahkûm edilmiştir. Bugün Türkiye'nin her yerinde faşizm ve pahalılığa karşı çetin bir mücadele vermek gerekir.

Faşizme karşı mücadelede tüm halkımız kitle halinde hareket etmek zorundadır. Halkımızın faşizme ve pahalılığa karşı vereceği mücadele de halk iktidarı için vereceği mücadele olacaktır."

İSKENDERUN'DA

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, partisinin dün İskenderun'da düzenlediği mitingde yaptığı konuşmada da, MC iktidarına karşı halk için verilen mücadeleye tüm halkın katılması gerektiğini belirtti.

(Devamı sayfa 7 de)

İSKENDERUN NOTLARI

● ADİL ÖZKOL

İskenderun'daki olağanüstü kalabalık Ecevit'i bilmeyiz ama, yanındakileri şaşırttı. Bir insan seli toplanmıştı. Meydanda toplanan kalabalık yüzbinkişinin çok üstündeydi. Ve bu rakam yöre için bu mevsimde rekordu.

(Devamı sayfa 7 de)

«BAYKAL'LA ARAMIZDA ÖNEMLİ AYRILIK YOK»

ALİ TOPUZ: "KURULTAYDA EKİP KURMA NİYETİNDE DEĞİLİM"

ANKARA- CHP Genel Sekreter Yardımcısı Ali Topuz, eski Genel Sekreter Yardımcısı Deniz Baykal ile aralarında temelde ayrılık bulunmadığını belirtti. Kurultayda, kendisinin bir ekip, ya da grup kurma niyeti olmadığını, Baykal'ın da böyle davranacağını umduğunu söyledi.

Topuz, haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplandırırken, "Ben

(Devamı sayfa 7 de)

Nejat Ölçen:

"MC iktidarında soğan lüks oldu, zeytinin tanesi 10 kuruşa çıktı,,

- *CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili "Demirel gelişen ekonomiden söz ederken, ailesinin koşullarını anlatıyor" dedi.*

ANKARA *(Politika)* CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Ali Nejat Ölçen, bugün Türkiye'de halkın ağır ekonomik koşullar altında ezilmekte olduğunu, halkın sıradan gıdası olan zeytin, peynir, soğan ve benzeri yiyeceklerin" lüks gıda maddeleri" arasında yer aldığını söyledi. Demirel iktidarında karaborsa, kuyruk ve istifçiliğin, ekonominin doğal akışı durumuna geldiğini belirten Ölçen, "Demirel lâf ebeliğiyle, hâlâ durumu idare etme çabasındadır. Demirel ekonominin gelişmekte olduğunu söylemektedir. Sayın Demirel bu koşullarda herhalde gelişen ekonomiden söz ederken ailesinin gelişen ekonomik koşullarını anlatmaya çalışmaktadır" dedi.

Eski bir planci olan Ali Nejat Ölçen, "Politika muhabirinin ekonomiye ilişkin sorularını şöyle cevapladı: "AP, iktidarı ele aldığı zaman zeytinin kilosu 15 liranın altındaydı. Şimdi bir kilo zeytin 30 liradan satılıyor. Bir kilo zeytini tek

(Devamı sayfa 7 de)

İşçilerin yönetime katılmasının kabul edildiği toplu sözleşmenin imzasından sonra Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten, işçilere açıklama yaparken. -(THA)

İzmir'in Gültepe Belediyesinde işçiler yönetime katılıyor

İZMİR-Genel İş Sendikasıyla Gültepe Belediyesi arasında imzalanan toplu iş sözleşmesiyle işçilerin gündeliklerine iki yıl için 75 lira zam sağlandı.

Toplu sözleşmede en önemli unsurun işçinin yönetime katılması olduğunu belirten Sendika Başkanı Mehmet Dinç, bu isteğin işveren olan Belediye Başkanı Aydın Erten'den gelmesinin ve toplu sözleşmeye bir madde olarak koydurtmasının övünç verici olduğunu belirtti ve şunları söyledi.

"Türkiye'de ilk defa işçiler işverenle eşit haklara sahip olarak iş yerini yönetecekler. İşe alma, işten çıkarma, terfi, izin, giyim eşyaları, disiplin hükümleri, nakil ve tayinler ile diğer bütün sevk ve yönetimde işçiler söz ve karar sahibi olmuşlardır."

Melen: «Kesinleşmemiş karar üzerinde bir şey söyleyemem»

ANKARA-Milli Savunma Bakanı Ferit Melen, Genelkurmay Askeri Mahkemesinin, Musa Ögün komisyonunun kuruluşunun Anayasa ve yasalara aykırı olduğu ve sorumluları hakkında gerekli işlemlerin yapılmasına ilişkin kararı konusunda, THA muhabirinin sorularını cevaplandırırken "kesinleşmemiş hükümler hakkında mütalâa beyan etmek hukuk düzenimiz bakımından mümkün değildir" dedi.

Parlamentoyu fesheden İtalyan Cumhurbaşkanı Leone.

İTALYA'DA ERKEN SEÇİME GİDİLİYOR

Seçim tarihi, istifa eden Aldo Moro hükümetince saptanacak. En yakın olasılık 20 Haziran.

ROMA- Hıristiyan Demokrat Aldo Moro azınlık hükümetinin parlamentodaki desteğini yitirirken Cuma gecesi istifasını vermesinden sonra, Cumhurbaşkanı Giovanni Leone, parlamentoyu feshettiğini açıkladı.

Seçimlerin tarihi bugün kararlaştırılacak. Ancak 20 Haziran günü yapılmaları, en güçlü olasılık sayılıyor.

Türkeş: «Milletimizin bizden başka ümidi kalmamıştır» dedi

ANKARA *(Politika)*-Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Alparslan Türkeş, partisinin yüksek danışma kurulu toplantısının kapanış konuşmasında, yarın seçim olacakmış gibi çalışmalara hız verilmesini istedi, ve "milletimizin bizden başka ümidi kalmamıştır" dedi.

Türkeş, konuşmasında, MHP nin özellikle Doğu bölgesinde büyük bir gelişme içinde olduğunu ve CHP'nin "maceracı ve bölücü bir cuntanın" eline geçmiş olduğunu ileri sürdü. Türkeş, partililerden CHP'lileri uyarmalarını da istedi.

Zonguldak'ta göçük altında kalan bir işçi öldü

ZONGULDAK-Karadon Maden ocaklarında meydana gelen çökme sırasında bir maden işçisi göçük altında kalarak öldü.

Hüseyin Bozkurt adındaki evli ve bir çocuk babası olan maden işçisi Hüseyin Bozkurt, kurtarma ekiplerinin bütün çalışmalarına rağmen, göcük altında oksijensiz kaldığından öldü.

Hüseyin Bozkurt'un ölümü ile birlikte 1970 yılı içinde maden ocakları kazalarında ölen işçi sayısı 16'ya yükseldi.

Bu arada, geçtiğimiz günler içinde göçük altında kalarak beyin kanaması geçiren Mehmet Aydın adındaki işçinin sağlık durumu kötüye gittiğinden, tedavisinin Ankara'da yapılması kararlaştırıldı. (THA)

Demokrat Parti'nin başkan adaylarından senotör Henry Jackson, Seattle'da yaptığı konuşmasında "Başkanlık yarışından çekildiğini, gelecek yıl yine senatoya seçilmek için" çalışacağını açıklarken ...

Teksas'ta Reagan kazandı

FORD BAŞKANLIK SEÇİMLERİNDE İLK ÖNEMLİ YENİLGİYİ TATTI

- *Son durumda Demokrat Partiden Carter'in, Cumhuriyetçi Partiden bu yenilgiye rağmen Ford'un aday gösterilmesi bekleniyor.*

DALLAS (Teksas)- Önceki gün yapılan Teksas ön seçimlerinde Cumhuriyetçi Parti'nin iki başkan adayından biri olan Reagan'ın, rakibi Ford'u ilk kez olarak önemli bir yenilgiye uğrattığı bildirilmekte. Şimdiye kadar yapılmış olan dokuz ön seçimde Ford sürekli olarak önde gelmişti.

Muhafazakâr eğilimli güney eyaletlerinin arasında en önemlilerinden olan Teksas'da da yenilgiye uğraması halinde, Reagan'ın tüm ümitlerini yitirmiş olacağı söylenmekteydi. Bu durumda, yarışı sürdüreceği anlaşılıyor.

Demokrat Parti adayları arasında ise, beklenildiği gibi eski Georgia Valisi Jimmy Carter önde.

Carter'in en önemli iki rakibinden biri olan Washington Senatörü Henry Jackson, en çok destek görmesi beklenen sanayi bölgesi Pennsylvania'da da yenilgiye uğradıktan sonra, yarışı bırakacağını açıklamış bulunmakta. Diğer

(Devamı sayfa 7 de)

Pendik ve Alaybey tersaneleri inşaatı konusunda Meclis soruşturması açılması istendi

Denizcilik Bankasına ait Pendik ve Alaybey Tersanelerinde usulsüzlük ve yolsuzluklar ile ilgili olarak meclis soruşturması açılması istendi. İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul şubesi tarafından düzenlenen basın toplantısında, Pendik Tersanesi kuru havuz ihalesinin ve İzmir Alaybey Tersanesi gemi asansörü yapımında yolsuzluk söylentilerine yol açtığı ve konuyla ilgili olarak Ulaştırma Bakanlığı tahkikatının kamuoyuna açıklanmadığı belirtildi.

İnşaat Mühendisleri Odasından yapılan açıklamaya göre, Pendik kuru havuz ihalesine katılan 8 firma 360 ile700 milyon lira arasında anahtar teslimi teklif verdiler; Denizcilik Bankası, şartname uyarınca bunlardan birini seçmesi gerekirken, hukuki açıdan bir usulsüzlük yapıldı ve bu firmadan ikinci bir teklif istendi. Yeni teklif sonucunda, ilk teklifi 435 milyon lira olan bir firma 187 milyon yani yüzde 44 kırarak 247 milyon liraya ihaleyi aldı. Başka kaynaklardan edindiğimiz bilgiye göre, Çavuşoğlu-Kozanoğlu Ltd. adlı bu firma indirimini birim fiyatlardan değil, metrajlardan, yani yapılacak işin miktarından gerçekleştirdi.

İMO yetkililerinin belirttiklerine göre firmanın, kendi projesinde öngörülen iş miktarlarından indirim yapması ve bunun Denizcilik Bankası tarafından kabul edilmesi ile "tersane inşaatının geleceği tehli-

(Devamı sayfa 7 de)

ferruh doğan

TIRMANMA !..

Adil Özkol
YAZDIKÇA...

Üretim birimlerinde örgütlenme

Ecevit'in son konuşmalarında CHP ve CHP dışı sol bakımından işaret ettiği yeni boyutların içeriklerinin, doldurulması çalışmalarına CHP içinde ciddi olarak girişileceği anlaşılıyor.

CHP Merkez Yönetim Kurulunun son bildirisinde yer alan "Parti örgütlenmesinin üretim birimlerine yayılacağı" deyimi bu açıdan dikkat çekicidir ve ülkemizdeki sol partilerin en büyüğünde etkili sonuçlar yaratacak girişimlerle yapıldığını göstermektedir.

Hemen söylemek gerekir ki, ne sayın Ecevit'in son konuşmaları ne de CHP Merkez Yönetim Kurulu'nun yeni örgütlenme şemaları partinin siyaset alanında "demokratik sol", "sosyal demokrat", "ortanın solu" sıfatlarıyla vurgulanan yerini değiştirecek ögeler değildir. Diğer bir deyişle CHP, bu yeni tutumla solundaki sosyalist partilerin niteliğine bürünmüş, onların yerini almış olmayacaktır.

Son atılımların CHP bakımından taşıdığı anlam siyaset yelpazesindeki yerini yana doğru değiştirmek değil, toplumsal gelişmeye kendi doğrultusunda ayak uydurmak, ileri doğru hamle etmektir. Sayın Ecevit bu ilerlemenin, CHP açısından çok tutarlı olan çizgisini ve biçimini çeşitli kereler vurgulamış ve "demokrasi içinde halkın istediği, toplum koşullarının gerektirdiği kadar" demiştir.

CHP'nin genel tavrı, bu çerçeve içinde ortaya konduktan sonra sıra bunun yapısal biçimlendirmelerine gelmiş oluyor. İşte Merkez Yönetim Kurulu bildirisinde yer alan üretim birimlerinde örgütlenme kararı, bu gereksinimin en önemli karşılanış yollarından biridir. Bildiride anlaşılan; CHP'nin geleneksel parti örgütlenmesi yanında, siyasi partiler yasasının verdiği olanaklardan yararlanarak fabrikalarda, kooperatiflerde ve köylük bölgelerde parti temsilcilikleri oluşturacağıdır.

Şüphe yok ki bu örgütlenme yayılışı, bir yandan CHP bakımından bir taze kan yerine geçerek partiyi canlandıracak öte taraftan da emekçi kesimlerin etkin bir biçimde siyasete girmesini kolaylaştıracaktır.

İşçilerin, köylülerin, emekçilerin temel çıkarlarına sahip çıkmanın onları siyasete katmanın yollarından en başta geleni sol partilerdeki örgütsel ağırlıklarını sağlamaktır.

Ecevit bu yoldaki bir çağırıyı üç ay kadar evvel demokratik sol forumunda işçiler ve emekçiler yanında sendikacılara da yapmış "bizim görüşümüze ve isteğimize göre CHP'ye, ama onu beğenmezseniz başka bir sol partiye girin. Mutlaka siyasete katılın." demişti.

Konuya bu tutarlı ve gerçekten demokratik anlayışla yaklaşan Sayın CHP Lideri ve partisi, sözlerini olumlu nesnel adımlarla da gerçekleştirerek Türkiye'deki ilerici uğraşıyı temel yörüngesine oturtma çabalarına büyük katkılar yapmaya devam ediyor.

CHP Ankara ilinde kurulan işçi komitesi, diğer illerde yapılan çalışmalar ve hazırlıklar da bu yöndeki yeni atılımlar... Bütün bunlar Türkiye'nin en eski partisinin sonuçları kısa zamanda alınacak canlı bir hava içine girdiğini göstermektedir.

CHP'nin emekçi sınıfların ve halk kitlelerinin mücadelesine öncülük yapmak, birikimi demokratik doğrultuda yönlendirmek için giriştiği atılım ve bunun bir parçası olarak üretim birimlerinde örgütlenme kararı, halkın çıkarları açısından ne kadar olumlu ise egemen çevreler ve onların siyasetcileri bakımından da aynı ölçüde ürkütücüdür.

Laf kalabalıklığı ve seçim oyunlarıyla koltuk kapmaca oynayan sendika liderleri yönünden de iflas borusunun çalmasıdır.

TEK BİR AĞAÇ GİBİ HÜR,.. VE BİR ORMAN GİBİ KARDEŞÇESİNE
N.H

DİSK — FAŞİZME GEÇİT YOK — İŞÇİ SINIFI — İŞÇİLER BİRLEŞİN — YAŞASIN

Yüzbinlerin yürüyüşü

TAŞ
Çetin Altan

Yazarlar Sendikası olarak 1 Mayıs İşçi Bayramına biz de katıldık. Flamalar, dövizler, pankartlarla sendikalar yürüyorlardı. Yüz binleri aşan düzenli bir insan seli ta Levent'ten Barbaros bulvarını doldurarak Beşiktaş alanından Dolmabahçeyi sıyırıp, Gümüşsuyu tepelerinden Taksim'e dayanıyordu.

Ve yüz binler uygarlık için canlarını vermiş gencecik insanların resimlerini göklere doğru kutsal bir orman gibi kaldırmışlar, dalga dalga yürüyorlardı.

Sinirlerim eskisi kadar sağlam değildi. Gözlerim o dalga dalga yürüyen resimlere iliştikçe kendiliğinden doluveriyordu.

Belleğimde görünmez bir projeksiyonun slaytları bir yanıp bir sönüyordu.

Otuz yıl önce 1 Mayıs'ta Ankara polisi on-on beş solcuyu gözaltına almayı bir işbilirlik olarak adet haline getirmişti.

Bugünkü kuşakların okul kitaplarında şiirlerini, yazılarını, hayatlarını okudukları ilerici ozan ve sanatçılar polisteki işbilirliğin kurbanı olmamak için her 1 Mayıs'ta Ankara'nın kuytu semtlerine dağılırlardı.

Gümüşsuyu'ndan Dolmabahçe'ye bakıyordum, resimler durdurulmaz bir güçle ağır ağır yukarlara doğru tırmanıyorlardı.

İşçi Partisindeki arkadaşlar Anadolu ilçelerindeki kahvelerde sömürü düzeninin çarklarını anlatırken kendilerini dinleyecek sekiz on kişi buldukları zaman mutlu olurlardı:

-Bayağı bir birikim başladı, derlerdi.

Vedat'ın hunharca öldürülüşünü acıyla anmak için Partinin İstanbul'daki merkezinde toplandığımız zaman merdivenlerden dışarıya kadar taşan üç yüz kişi vardı.

Mitinglerimizde bu gencecik şehidimizin resmini siyah bir çerçeve içinde taşıyarak yürürdük.

Sonra mitinglerimiz otuz-kırk bini bulmaya başlamıştı.

Beş yıl önce Anayasa'nın üstünde tepine tepine bizi tutuklayıp bir odaya tıktıkları zaman genç bir görevli, yarı sohbet havasında:

-Bu kez solun kökü iyice kazınacak iyice, demişti.

-Yeryüzünden toprağı kazımaya kalkmak derler buna, demiştim.

Anlamamıştı ne dediğimi.

Alman Tarihçisi Engelhardt'ın yüz yıl önce söylediği sözler geçmişti aklımdan:

-Türkler yok olmaya mahkum zorbalık rejimleriyle bir türlü ayak uyduramadıkları uygarlık gelişmesi arasında Avrupa'dan silineceklerdir.

Avrupa'dan silinmiştik. Genç görevli farkına varmadan aynı uygulamaya devam edileceğini ve Sovyet "Anti-Tez"ine karşı Türkiye'nin solunu iyice temizleyerek tek başına "Tez" olarak bırakılacağını haber veriyordu.

Vaktiyle Yunan ve Bulgar ayaklanmalarının kökünü kazımak yöntemindeki "asmak kesmek ezmek" formülüyle Doğu Trakya'yı tüm kaybetmiştik. Bu kez de aynı yöntem Türk ilericilerine karşı uygulanmak isteniyordu. Sovyet "anti-tez"ine Avrupa'nın da sağına geçip tek başına "Tez" olma iddiasının uzantısında, Anadolu'yu da kaybedecektik.

Türkiye'de hâlâ daha arıtılamamış çağdışı tortu yoğunluğu, bunu ve Engelhardt'ı anlamıyordu. Sol'un yani çağdaşlığın kökünü temizlemekten söz ediyordu.

x x x

Sonra dayanılmaz acılar ve eziyetler çekildi. Çağdaş kalemlerden tutuklanmamış cezaevlerinde süründürülmemiş olan kalmadı.

Daha sonra da sokakta gençleri kurşunlama, üniversiteleri kanlı bir kefen baskısının içine alma dönemi başladı.

Gümüşsuyu'ndan aşağılara bakıyordum. Ölülerini ışıklı bir mezarlık gibi başlarının üstüne kaldırmış yüzbinler ağır ağır yürüyorlardı.

Uygar toplumların mitinglerinin olgunluğunda ve güzelliğinde Çağdaş Türkiye yürüyordu.

Onca cinayet, işkence ve barbarlık neyi durdurmuş, neyi önlemişti?

Televizyon, Eurovision yarışmasında Yunanlıların 550 milyona Kıbrıs harekâtı aleyhinde şarkılarını okurken, dünyadan bağlantısını keserek içerde "Memleketim" şarkısını - o şarkının da bestesi bir Rumen bestesiymiş, yeni öğrendim- çalması gibi, bu kez de İstanbul'daki işçi yürüyüşünü pas geçip dış dünyadan Muhammed Ali'nin maçını veriyordu.

Vaktiyle Balkan savaşını kaybeden kafa da bu tür aldatma ve aldanmaların içinde çırpınarak, sonunda hem İstanbul'u, hem İzmir'i kaybetmişti.

Neyseki imdada bir Atatürk ve Ortadoğu'daki İngiliz-Sovyet dengesi yetişti de, elli beş yıl önce tüm silinmekten kurtulduk

1820'lerde Yunan ayaklanmasının kökünü kurutacağız derken, 1920'lerde az daha Eskişehir'den sonra Ankara'yı da kaybedecektik.

Şayet imparatorluk "kökünü kurutma" huyunu, çağdaş tempoya uydurup, geniş bir federasyon uygulamasının liderliğine dönüştürebilseyi; bilmiyorum bugünkü hudutlarımız ve gücümüz ne olurdu.

Hayır ille de "asma, kesme, kurşunlama ve kökünü kurutma" ve iç diyalektiğe engelleyerek dış diyalektiği teslim olma... İngiltere hâlâ daha imparatorluksa, bizim yaptığımızın tam tersine yaptığı için imparatorluktur.

Gazeteler 1 Mayıs yürüyüşündeki sayının iki yüz bin olduğunu yazdılar. Ben üç yüz bin olarak hesaplamıştım.

Demek ki bizim eski otuz-kırk bin kişilik mitingler, altı yedi yılda işçi kesitini de hızla içine alarak iki yüz bini aşmış....On yılda bilmem ne olur bu sayı...

Kemal Türkler'i ve DISK yöneticilerini, yarattıkları organizasyondan ötürü kutlarız...

Türkiye'nin çağdaş yönü, çağdışı yönünü arıtacak ve uygarlaştıracaktır. Ve çağın başında Avrupa'dan silindiğimiz gibi çağın sonunda da Anadolu'dan silinmeyeceğiz. Emekçiler ve emekçilere inanan çağdaş insanlar sayesinde...

SEVGİ SOYSAL

Bir zemberek gibi her yıl

Bir zemberek gibi geriliydik. İmza toplanıyordu. "İdamlara karşı", bu iki sözcük, bunca insancıl, bunca yumuşacık, bunca ılımlı, köşesiz, gergedan olmayan herkese bir şeyler söyleyebilecek, kimseyi itmeyecek iki sözcük; "İdamlara karşı". Böyle bir başlık altında imza toplanıyordu. Bir zemberek gibi geriliydik. Bu iki sözcük gerdikçe geriyordu bizi. İmza toplanıyordu. İmzalamıyanlar oluyordu. İşte bu imzalamayanlar yüreğimizi, düşüncemizi iki ucundan gerdikçe geriyordu. "İdamlara karşı", yıl 1972, "İdamlara karşı" bile imza atmayan nice aydının Ankara'sında çok gergindik. Türkiye'nin kalbi Ankara, nice taştan bir yürek olduğunu gerdanını gere gere kanıtlıyordu bizlere. Herkes bir sebep buluyordu, herkes bir özür buluyordu, herkes bir kaçamak buluyordu, hatta herkes zeytinyağ gibi üste çıkıyordu. Ve bunca haklı, bunca doğruyu zamanında görmüş, bunca bilmiş, bunca aklıevvel ve bunca tuzu kuru aydın, "İdamlara karşı" bile imza atamaz duruma gelmişti.

İMZA BİR DAKİKA

İmza atılmıyor, onun yerine bir yığın öğüt veriliyordu. Fayda ve zarar konusunda. Atmanın zararları ve atmamanın faydaları konusunda. Kampanyanın zararları ve susmanın, el bağlayıp beklemenin faydaları konusunda.

İMZA BİR DAKİKA

İmza atılmıyor. Akıl vermeler saatler sürüyordu. Göz göze gelinmiyordu. Bazen el de sıkılmıyordu. Yapılmış herşey, ama nerdeyse herşey "yanlış" yaftasını yiyeli, bir şey yapmayanlar; gerindikçe geriniyorlardı. Yüreklerimiz, duygularımız bir ip gibi gerilmişti. Bir imzalık dakikada bir zemberek gibi boşalacaktık, bir imzalık dakikada kopacaktı ip.

Artık harekette bereket yoktu. Bereketsizlik erdemdi. Bereketsizlik nerdeyse gergedanlıkla eleleydi. Ankara gergedanların elindeydi.

O zaman yeni kurulan ANKA ajansında gergedan yürekler için dilekçeler hazırlıyorduk. Üç baba oturuyordu. Üç babayla konuşamıyorduk. Üç babaya akıllar veriyorduk. Üç baba bizi dinliyordu. Üç babaya verdiğimiz tüm akıllar hiç bir işe yaramıyordu. Üç baba gergedanlarla anlaşamadılar. Gergedanlar gergedanca konuşuyordu. Babalar, baba dilince. Babalar hiç göz yaşı dökmüyordu. Bütün gözyaşlarını, ağıtlarını bir yumruğa toparlayıp bir zemberek gibi germişlerdi. Üç babanın zembereğinden korkuyorduk.

Ankara taşından yapılma Büyük Millet Meclisi, mimarını utandırmadı. Taş gibi kararlar aldı bir gecede. Bir gecede üç gencin idamı çarçabuk geçiverdi. Babalar zembereklerini çözmediler. Oturumu seyrettiler put gibi. Gerdan kıra kıra "idama evet" diye bağıranları. Ellerini kaldırarak bir savaş kahramânı gibi idam selâmı çakanları, kahkahaları, alkışları, "iplerini ben çekerim" diyen cellâd heveslilerini, gözlerini genç ölülere dikmiş akbabaları seyrettiler ve zemberklerini orada asla koyvermemekten başka hiç bir şey dilemediler.

Bir zemberek gibi geriliydik. Sabah saatın altısı. Gece uykusuz geçmişti. Çıt çıkmıyordu koğuşta. Bir şeyler bekliyorduk. Ne beklediğimizi söylersek, söylediğimiz gerçekleşir korkusuyla susuyorduk. Bıçak sırtı gibi keskin, bir dakikada her şeyi koparıverecek, zembereğimizi bir Gordium düğümü gibi ikiye bölüverecek, gerdiğimiz ne varsa, göz yaşı, kin, ağıt, öfke, delilik ve isyan; neyi gerip yumruk büyüklüğünde bir zembereğin içine sıkıştırdıysak hepsini, artık bir yumruğa asla sığmıyacak bir çığ gibi büyültüp çoğaltacak bir suskunluk.

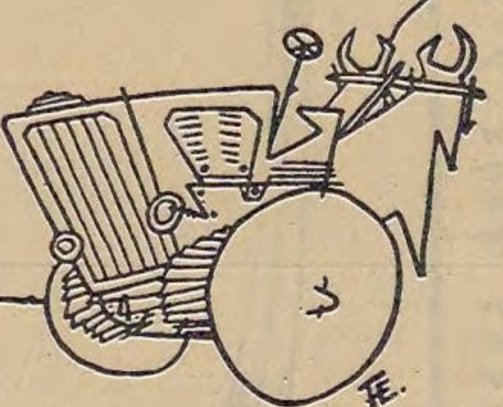
Kim açtı radyosunu tam anında, hatırlamıyorum. Aramızdan biri, tam anında açıverdi radyoyu. İnfaz haberi tam anında yırttı sessizliği. Düğüm çözüldü, zemberek boşaldı. Tam karşımdaki ranzada yatan Kâzime, Deniz'in üniversite arkadaşı, bir çığlık attı, sonra küçük bir kız çocuğu anasının yatağına nasıl koşarsa öyle koştu yatağıma. Onu yorganımla örttüm. "Hayır!" dediğini hatırlıyorum. Hep "hayır!" dediğini. İlk söz oydu sanıyorum.

Sonra ağlanmadı. Zemberek boşandı. Ama içinden en az göz yaşı çıktı. İsyan, öfke, üç gence kıyan herşeye karşı duyulabilecek herşey çıktı açığa. Sevim, Gülay, Türkân, Olcay; Deniz'i, Yusuf'u, Hüseyin'i daha yakından tanıyanlar; onlar da ağlamadı. O gün boşananlar sonra büyük bir özenle yeni bir yumruğa gerildi. İsyan, öfke, inanç, kavga yeni bir yumruğa gerildi.

O günden beri bu yumruk büyüklüğündeki zemberek, yeni yumruklarla çoğalıyor. Çoğalıyor, çoğalıyor, geriliyor, geriliyor. Her yıl sınıyor gerilimini bir yumruk içinde nice güç, nice patlayıcı çekirdek olabilirse işte o kadar güç, o kadar patlayıcı çekirdek oluncaya dek gerilmek için sınıyor.

Bir zemberek gibi her yıl, yeniden.

GÜNEBAKAN YAYINLARI
hulki aktunç
gidenler dönmeyenler
Hikâyemizde ileri bir soluk
dağıtım: ge-da, 15 lira

cem yayınevi
ferruh doğan
asrileşen köy
20 yıl önce toplatılan, mahkeme kararıyla aklanan kitap
Türk karikatürünün aranan başyapıtı

2.baskı
15 lira
Dağıtım: CEMMAY, Babıâli Cad. 19
Cağaloğlu - İSTANBUL

Emet Cumhuriyet Savcılığından

1 - Aşağıda cins ve miktarları ile ihale gün, saati ve geçici teminatları yazılı dört kalem yiyecek maddeleri için 2490 sayılı kanunun 31 ve müteakip maddeleri gereğince kapalı zarf usulü ile ihaleye konulmuştur.
2- Şartnamesi mesai saatleri içinde Emet C. Savcılığında görülebilir.
3- İsteklilerin teminat makbuzlarını, ticaret odası veya vergi dairesinden alacakları belgeleri ihaleden bir saat önce Komisyon Başkanlığına verecekleri.
4 - İhale Emet C. Savcılığında belli gün ve saatte yapılacaktır.

Cinsi	Kilosu	Miktarı	Fiatı	Tutarı	Muvakkat Teminatı	Gün	saat
Ekmek	600 gr.	14.600 Ad.	2.00	29.200 L.	2190.00	19/5/1976	10.00 da
Toz Şeker	2654.545	-	8.25	21.900 L.	1642.50	19/5/1976	11.00 da
Zeytin	1368.750	-	16.00	21.900 L.	1642.50	19/5/1976	11.00 da
Tahin Helv.	995.450	-	22.00	21.900 L.	1642.50	19/5/1976	11.00 da

(Basın: 15199 -

Politika
Yayınlayan ve yöneten: İSMAİL CEM
Politika Basım Yayın A.Ş. adına sahibi: ERCAN ARIKLI
Yayın Müdürü: HASAN YILMAER
Yazı İşleri Müdürü: GÜNGÖR GÖKTAN
Müessese Müdürü: RIJA TEZCAN
Ankara Temsilcisi: ADİL ÖZKOL
"Politika'da yayınlanan haber ve yazılar gerekli onay alınmadan hiç bir şekilde iktibas edilemez. (Le Monde) ve (The Financial Times) Gazetelerinin haber ve yorumlarının Türkiye'deki Yayın hakkı (Politika) tarafından alınmıştır, başka hiç bir gazetece kullanılamaz."
Babıâli Cad. Tasvire Han. Cağaloğlu-İstanbul
Yazı İşleri: 276909-277712
İdare: 228446
Ankara: Ziya Gökalp Cad. 16/4 Tel: 170055-176536
Basım: İstanbul Matbaacılık VEB Ofset Tesisleri
Dağıtım: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.
İlân Tarifesi: Sütun santimi 3. sahife 110 TL. İlân Sahifesi 100 lira
İstanbul Baskısı 70 lira
Kitap İlânları 50 TL.
YIL:4 SAYI: 1039 — 3 MAYIS PAZARTESİ

Kissinger, «dev» kalkınma programı önerdi

DAKAR- Afrika gezisinin son durağı olan Senegal'de bir konuşma yapan Kissinger, Afrika kıtasının kalkınması için "görülmemiş çapta" bir kalkınma programı önerdi.

10 yıl içerisinde gerçekleşebilecek olan projenin uluslararası desteği gerektirdiğini belirten Kissinger, bütün Afrika ve Arap ülkelerinin bu programa katılmalarını istedi.

Öte yandan, Kissinger'in gezisi sırasında uğramadığı Rodezya'nın azınlık hükümeti başkanı İan Smith, ABD Dışişleri Bakanı'nın bir ziyaretini memnunlukla karşılayacağını açıkladı. Daha önce, Kissinger'in "durumu yerinde görmeden" ülkesi hakkında karar vermesini kınayan Smith'in bu açıklamasının, Kissinger'in Lusaka (Zambia) da yaptığı önemli konuşmayı izlemesi anlam taşımakta.

(Politika-Dış Haberler)

Arjantin'de 8 bin siyasal tutuklu bulunduğu ileri sürüldü

LONDRA-Arjantin makamları tarafından Şilili mültecilere yardım ettileri gerekçesiyle beş ay gözaltında tutulan bir İngiliz çift, Londra'ya dönüşlerinde yaptıkları açıklamada, Arjantin'de 8.000 siyasal tutuklunun yargılanmadan hapishanelerde tutulduğunu iddia etti.

Bay ve bayan Richard Whitecross adındaki karı-koca "Tene Guardian" gazetesi muhabirine yaptıkları açıklamada bu kişilerin henüz yargı önüne çıkarılmadıkları için Anayasada öngörülen üç ay içinde ülkeder sınırdışı edilmeyi talep etme hakkından da yararlanamadıklarını ifade ettiler.

Karı-koca, siyasal tutuklulara hapishanelerde işkence yapıldığını da öne sürdüler.

(A.A.)

Şafak Devriyesi '76 manevraları Akdeniz'de yapılacak

BRÜKSEL - Türk Silahlı Kuvvetlerinin de katılacağı, "Dawn patrol 76" (Şafak Devriyesi 76) deniz manevraları - nın Mayıs ayı başında Akdeniz de başlayacağı açıklandı.

Açıklamayı, Güney Avrupa'daki müttefik kuvvetler, başkomutanı Amiral Stanfield Turner yaptı. Buna göre manevralara Türk Deniz Kuvvetlerinin yanı sıra İtalyan, İngiliz, ve Amerikan Deniz ve Hava Kuvvetleri de katılacak. Fransız Deniz ve Hava Kuvvetlerinin de manevralarının, bazı bölümlerine işaret etmesi öngörülmüştür.

ORTAK SEVİNÇ VE DUYGULARI YANSITMA FIRSATLARININ ARTMASI UYGUN GÖRÜLDÜ

SOVYET TOPLUMU ESKİ GELENEKLERİ YENİ İSİMLER ALTINDA YAŞATIYOR

Sovyet Devrimi ile ülkede iktidarı ele geçiren komünist yöneticiler, tamamen yeni temeller üzerine oturtulmuş sosyalist bir toplum düzeni kurmak amacındaydılar. Bu hedefe ulaşmak için de, başlangıçta, geçmişle olan tüm bağların koparılması gerekti. Folklor gösterileri, dinsel törenler, kilise evlilikleri ve festivaller yasaklandı. İkinci Dünya Savaşından sonraki dönemde ise durum değişmeğe başladı. Yeni isimler altında eski gelenekler canlandırıldı. Toplumu rayına oturtan Sovyet yetkilileri, bu eski geleneklerin canlandırılmasını sakıncalı bulmuyorlardı artık. Bugün Sovyetler Birliği'nde kilise evlilikleri de var, dinsel törenler de. Başlık parası da var Noel ağacı da. Tek fark, bunların hepsinin başka isimlerle anılmaları.

MOSKOVA- Batılı ülkelerde sevgililer günü olarak kutlanan "Valentine Günü" eski Roma İmparatorluğundan kalmadır ve eski Hıristiyanların, bir şeyin doğrudan doğruya üzerine gitmek yerine, dolaylı yollardan hedefe varmaktaki ustalıklarını gösterir.

Roma İmparatorluğu devrinde Lupercalia Günü olarak kutlanan ve puta tapanların bayramlarından biri olan Valentine Günü, bu ikinci adını Hıristiyan kilisesinden aldı. Kilise halkın gönlünde yer etmiş bir bayram gününü kaldırmaktansa, bunu bir başka isim altında kutlamayı yeğlemiş ve muhtemel sürtüşmeleri önlemişti.

AYNI GELİŞMELER GÖRÜLÜYOR

Sovyetler Birliği'nde de aynı gelişmeler oldu son 59 yıllık dönemde. Başlangıçta Bolşevik yöneticiler bayram olarak Devrim Günü ile 1 Mayıs'ı yeterli gördüler. Sovyet toplumu da çok uzun süre bu iki bayramla yetinmek zorunda kaldı. 2. Dünya Savaşından sonra durum değişmeğe başladı. Ülkenin yeni yöneticileri, toplum için ortak sevinç ve duyguları gösterme fırsatı yaratan eski bazı gelenekleri canlandırmanın yerinde olacağını düşündüler. Bunun üzerine Sovyet toplumunda kiliselerde yapılan evlilik törenlerinin, vaftizlerin ve diğer dinsel törenlerin artmakta olduğu görüldü.

Daha sonra, yetkililerin isteği ve teşviki ile, düğün sarayları kuruldu büyük kentlerde. Evlilik törenleri de gittikçe daha gösterişli hale geliyordu. Başlangıçta sadece bir devlet bürosuna giderek evliliklerini kaydettirmeye alışan Sovyet yurttaşları için değişik ve çekici şeylerdi bunlar. Artık düğünlerde herkes en iyi şekilde giyinmeğe çalışıyor, müstakbel eşler geleneksel biçimde yüzüklerini birbirleriyle değiştiriyorlardı.

Bu arada başka geleneklerin de canlandığı görülüyordu. Tabii hep başka isimler altında. Örneğin Noel ağacının adı Yeni Yıl ağacı olmuştu.

Ancak bu gelenekler başıbozuk şekilde canlandırılmıyordu. Bunun için bir ölçü saptanmıştı. Eski bir geleneğin yeniden canlandırılması için, bunun hem halkın bilincinde yer tutmuş bir gelenek olması, hem de yeni toplum düzeninin ilkeleriyle bağdaşması gerekliydi. Bunu da yetkililer denetliyecekti.

Tabii bu arada bazı beklenmedik durumlar da ortaya çıkıyor. Örneğin Ukrayna'da geçen yaz yapılan bir halk festivalinde, bir festival prensi ile prensesinin seçilmesi yetkilileri bir hayli kızdırdı. Üstelik prens seçilen genç Sovyet Parlamentosunun bir üyesi, prenses ise traktör sürücüsü genç bir kızdı. Yeni toplumun genç ve seçkin iki üyesinin böyle bir pot kırmaları affedilir şey değildi.

BAZI ÖLÇÜSÜZLÜKLER

Başka potların da kırıldığı olmuyor değil. Bazan ölçüyü kaçıran kişiler gereksiz şekilde masraflı düğünler yapıyorlar. Orta Asya'daki bir kollektif çiftlikte, evlenmeğe hazırlanan genç bir çift için bale gösterileri düzenlendiği, kalabalık bir müzik topluluğunun kiralandığı ve köylülerin iki gün süreyle çalışmayı bırakıp eğlendikleri öğrenildi örneğin. Pravda gazetesi bile bunu eleştirdi ve bu tür gereksiz gösterişlerden vazgeçilmesini istedi.

Arada sırada patlak veren böyle olaylara rağmen, yöneticilerin de halkın da bazı geleneklerin canlandırılmasından şikâyetçi olmadıkları bir gerçek.

(International Herald Tribune)

ABD'nin Rodezya'ya karşı uygulanan ambargoya katılacağı bildiriliyor

KİNŞASA- ABD Dışişleri Bakanı Kissinger, Afrika gezisinin başlangıcında Tanzanya Devlet Başkanı Julius Nyerere ile yapacağı görüşmeyi, gezinin kilit noktası olarak düşündüğünü yardımcılarına söylemişti. Bu yüzden Rodezya sorununa radikal bir yaklaşım içinde bulunan Nyerere ile yaptığı gece görüşmesinde bazı önemli noktalarda anlaşmaya varmaları, Amerikan Dışişleri Bakanını hayli ferahlattı.

"International Herald Tribune" gazetesinin geziyi izleyen muhabirinin bildirdiğine göre, Tanzanya'dan sonraki durağı Zambia'nın başkenti Lusaka'ya geldiğinde, Kissinger'in sevinçli olduğu göze çarpmaktaydı.

Nyerere ile 4 buçuk saati bulan görüşmelerinden sonra, Kissinger'in şu noktalarda görüş birliği sağladığı bildirilmekte:

-ABD'den Rodezya'daki milliyetçi güçlere askeri yardım yollanması beklenmeyecek Siyasal, iktisadi ve manevi destek yeterli görülecek. Kissinger bunları zaten vaadetmişti.

-Rodezya sorununun görüşmelerle çözümlenmesi, Tanzanya lideri tarafından da yeğlenmektedir. Ancak sonucunda çoğunluk egemenliği kurulması şarttır.

-Sovyetler'in ve Kübalıların Angola'da yaptıkları gibi dış müdahaleler, Güney Afrikalılar da beyaz Rodezyalılar'ın safında işe karışmadığı takdirde Nyerere tarafından da kınanacaktır. Bunun için Kissinger'in Güney Afrika'yı çatışmanın dışında tutmak için nüfuzunu kullanmaya söz verdiği söylenmekte.

-Nyerere, ABD'nin siyah Afrika'ya karşı iyi niyetini göstermesi için ilk adım olarak Rodezya'ya uygulanan BM ambargosuna Amerika'nın da katılmasını istemektedir. Bunun için Ford yönetiminin Rodezya'dan krom ve nikel ithaline izin veren Byrd yasa tadilatını yürürlükten kaldırması gereklidir.

AFRİKA POLİTİKASINDA DÖNEMEÇ

Kissinger, Nyerere'den daha militan bir yaklaşım içinde bulunan Zambia Başkanı Kaunda'nın, şerefine verdiği yemekte yaptığı konuşmayla ABD'nin dış politikasını biraz daha siyah Afrikalıların çizgisine yaklaştırdı.

Kissinger bu konuşmada Rodezya'daki beyaz azınlık rejimine karşı şimdiye kadar örneği görülmemiş olan bir iktisadi, diplomatik ve manevi baskı kampanyası açılacağını bildirdi.

Kissinger'in 10 maddelik programı, Ford hükümetinin Byrd yasa tadilatını kaldıracağına dair taahhütte de bulundu. Bu, Amerika'nın Rodezya'ya uygulanan ambargoya fiilen katılması demek olacak.

Başkan Ford'un onayı ile hazırlanmış olduğu bildirilen konuşma, Smith rejiminin ABD tarafından bir 'diplomatik karantina'ya alınması da demek olmakta. Bildirildiğine göre; Zambia devlet Başkanı Kaunda, konuşmanın ardından Kissinger'i kucaklarken, "bu sözlerin bir Amerikan Dışişleri Bakanından geleceğine inanmazdık" dedi.

(Politika-Dış Haberler)

Çin'de 1 Mayıs şenliklerine tüm liderler katıldı

HONG KONG - Çin'de 1 Mayıs şenliklerine Mao Zedung ile hasta olan 84 yaşındaki bir mareşalden başka Çin'in bütün ileri gelen komünist idarecileri ve komutanları katıldılar.

Geçen hafta bir toplantıya katılmayan parti liderlerinden Yeh Chien-ying ve Başbakan Yardımcısı Li Hsien-nien'in de Başbakan ile birlikte 1 Mayıs şenliklerine katılmaları aradaki anlaşmazlığın ciddi olmadığını gösterdiği, Çin uzmanları tarafından bildirilmekte.

Mao'nun eşi Ciang-Çing yine liderlik hiyerarşisinde eski yeri olan yedinciliği muhafaza etmekte olduğu da oturma sırasından anlaşılmaktaydı.

Peking'de bir kültürel gösteriye birlikte gelen liderler arasında, başta Chou En-lay'ın yerine getirilen Başbakan Hua Kuo-feng bulunmaktaydı.

(THA)

Enver Hoca, Çin ile ilişkilerini bozmaya çalışan bir örgütün bulunduğunu açıkladı

BELGRAD- Tiran radyosunun bildirdiğine göre Arnavutluk Komünist Partisi Lideri Enver Hoca, Arnavutluk-Çin ilişkilerini bozmak amacıyla komplokuran bir muhalefet örgütünün faaliyette bulunduğunu açıkladı.

Belgrad'da dinlenen radyonun yayınına göre Enver Hoca, Çin yardımıyla yapılacak bir fabrikanın temel atma töreninde parti liderleri ve Arnavut ve Çinli inşaat işçilerine hitaben yaptığı konuşmasında, "Sosyalizm anıtını sabote etmeye çalışan düşmanlarımız ortaya çıkarılmış, maskeleri indirilmiş ve ezilmişlerdir." dedi.

TARIM BAKANI GÖREVİNDEN ALINDI ...

Enver Hoca, aynı zamanda Tarım Bakanı Piro Dobbida ile Eğitim Bakanı Toma Deliana'nın görevlerinden alındığını açıkladı, ancak bu kararın muhalefet örgütünün ortaya çıkmasıyla ilgili olup olmadığını belirtmedi.

Arnavutluk, Çin'in Avrupa'daki müttefiki tek ülkedir.

(THA)

ATİNA MEKTUBU

TABAK

Bilmem siz hiç tabak kırdınız mı? Kaza ile değil de zevk için şöyle, tadına vararak. Yunanistan'da tabak kırıyorlar, buzuki denen yerlere gittiğinizde. Buzuki aslında bir çalgının adı, bu çalgının çalındığı yerlere de aynı adın verilmesi halk arasında bir yerleşmiş gelenek.

Tabağın bir tanesi 40 drahmi, ama öyle bir tabak alıp da kırmaya kalkarsanız, hiç kuşku duymayın, garsonlar bile gülerler size.. Tabak kırmak dediniz mi masanızın üstüne garsonlar, yarısı, sanki bir şarap şişesini beyaz örtü ile örtmüşçesine gizlenerek en azından yüz tane tabak getirmeliler. Masadaki hanımsa, tabak kırma gücünüzü göstereceğiniz, garsonunuzdan yığını hanıma yakın koymasını isteyeceksiniz. Ve o canı istedikçe, yerinde, çalan müziğe hafiften kendini uydurarak, size cilvesini yaparak ve arada bazan tek tek, bazan bir deste tabak kıracak, kıracak. Yok eğer sizin masada değil de çevrede bir hanımsa amaçladığınız, tabak kırmakla gücünüzü göstermek istediğiniz, o zaman onun da yolu yordamı var. Söz gelimi masa dışındaki hanım, şarkıcının kendisi ise, ayaklarına doğru atıp kıracaksınız tabakları, yok çevreden biri ise, o zaman onun önüne doğru, ama öyle kabaca değil de, şöyle biçimlice..

Tanesi 40 drahmi demek, bizim paramızla 20 Türk Lirası demek, bu bir tabağın kırılma bedeli, Eh denildi ki en azından 100 tabak kırmalı ki tabak kırılmış sayılsın. Bu da eder 2000 Türk Lirası... Yunanistan'ın kişi başına düşen milli geliri ne denli yüksek olursa olsun, her Yunanlı sade vatandaş da haftanın birkaç gecesi gidip tabak kırmıyor tabii. Tabak kıranlar, başka ülkelerde tabak değilse de başka şey kıranlarla sınıf arkadaşı..

Bakarsanız, Yunanistan'a gelen bir yabancının ilk bakışta bu ulusun gerçekten sorunu olmadığına inanacağı gelmesinin bir sürü haklı nedeni var gibi görünür.

Yunanlı yemesini, içmesini, gezmesini ve eğlenmesini sever. Savaş, sevdiği kalemler arasında yer almaz. Birbiri ile dövüşen Yunanlı göremezsiniz pek sokaklarda.. Öğrenci gösterileri polis güçleri katışmadıkça çatışmaya dönmez. Bir başka deyişle, hiç olmazsa şimdilik, karşıt görüşlü öğrenciler birbirlerini öldürmüyorlar. Yunanlıların bireyciliği çok üst bir düzeye erişmiştir. Öylesine bireycidirler ki, "dostluklarınızı sürdürmek istiyorsanız, dostlarınızın yanında başka dostlarınızı övmeyin, kendilerini üzer, hatta kaybedebilirsiniz" yolunda öğüt veren çok olur bu ülkede..

Yunanlının bireyciliği, bir sonuç olarak alınır genellikle. Özellikle de Türkiye ile olan ilişkiler açısından. Bunun yarattığı iç sonuçlar üzerinde durulmaz. Söz gelimi, bu bireyciliğin yarattığı en büyük sakıncanın, ülkede siyasal anlamda örgütlenmeyi güçleştirdiği ya da neredeyse tümüyle engellediği konusunda pek düşünülmez nedense. Oysa tam bu olgunun, yakın uzak, Yunan siyasal geçmişini derinden etkilediği kimsenin tartışamayacağı kadar açık bir gerçektir.

Böyle örgütlenme eksiklikleri ise doğrudan doğruya bir anlama gelir: Halkın siyasal yaşama katılmasının etkisizleşmesi. Oysa halkın siyasal yaşama katılmadığı ülkelerde siyasal yaşam yok değildir, ama biçimi değişiktir, ya "zinde" güçler vardır iktidara oynayan, siyasal yaşamın egemeni, ya da "yoz" güçler, ve hepsinin ardında ana mal güçleri, iç ve dış..

Yunanistan'ın yakın geçmişinin ve denilebilir ki bugününün temel sorunu yine burada özetlenmeye çalışılan çerçeve içinde oluşmakta. Çok yakın zamanlarda bazı hükümet yanlısı gazeteler bile ülkedeki CIA çalışmalarını konu alan yazılar yazdılar. Artık bunun nedenlerini saptamak gözlemciye kalıyor doğal olarak. Çünkü basın, belki bir kaç istisnası ile, büyük sermayenin elinde Yunanistan'da. Ve bu en azından iki şey gösteriyor. Bir, uluslararası sermaye ile çok içli dışlı olan Yunan sermayesinin, öteki hususlar arasında, Türkiye ile olan ilişkilere nasıl baktığını anlıyorsunuz. İki, birinciye bağlı olarak, ve de biraz düşünerek, neden tümüyle Yunan basınının Türkiye ile olan ilişkileri kötüye götürmek, ya da öyle göstermek yolunda yoğun bir çaba harcadığını çıkarıyorsunuz.

Dış ve iç sermayenin, sürüp gidecek bir Türk-Yunan anlaşmazlığından kazanacakları çok. Savunma masrafları, savaş endüstrisi, kârlılık oranı, en yüksek yatırım dalları deyişleri nerdeyse birbirleriyle özdeş. Bu çevrelerin gündeminde ise, bu iki ülke ile ilgili kaygılar bir arada ele alındığında, her durumda, anlaşmazlıkların çözümü değil, kârların nasıl edilip te daha artırılabileceğinin önceliği var. Bir başka deyişle, kârların artışı ile aynı doğrultuda olduğu ölçüde, iki ülkenin anlaşmazlıklarının çözümü olanaklı... Ve bugünkü koşullar altında ise, bu iki olgunun doğrultusunun bir araya gelmesi bir yana, vektörleri ters yönde bir koşutluk oluşturdukları gerçeği ile karşı karşıya bulunulmakta.

Öte yandan silâh ticaretini eleştiremiyorsunuz artık. "Güvenlik devletin varolmasının en ön koşuludur" ne de olsa. Ve güvenlik ancak silâh satın alarak, daha çok silâhlanarak gerçekleştirilir. Ve özellikle, Batı ittifakı, Yunanistan gibi ülkelerde silâhlı güçlerin varlık nedenlerine "halka karşı kullanılabilme seçeneğini" getirmişken..

Ve böylece, bir yanda her gece tanesi 20 liradan yüzlerce tabak kırılırken, ve öte yanda özel uçaklarla kentten kente eğlenceler için uçulurken, dünyanın bu köşesinde Türkiye ile Yunanistan diye iki ülke arasında silahlardan örülmüş bir duvar yükselir: Korku duvarı.. İyidir böyle bir duvar olması aslında, sıkışırsanız, bölgedeki başka amaçlarınızı bunun gölgesine itiverirsiniz.

● Ahmet Candan

Sonnenfeldt Doktrininin Doğu Avrupa'da estirdiği fırtına devam ediyor

BELGRAD- Yugoslav kaynaklarının, Sovyet Komünist Partisi Lideri Leonid Brejnev'in Belgrad'ı resmen ziyaret etmeğe hazırlandığı yolunda verdikleri haberler, Yugoslav başkentindeki diplomatik çevrelerde sürpriz olarak nitelendi.

Yugoslav kaynaklarının verdiği bu haber daha sonra Belgrad'daki Sovyet diplomatik kaynakları tarafından da doğrulandı ve Brejnev'in Mayısayı sonlarına doğru Yugoslavya'ya geleceği bildirildi.

Brejnev'in Yugoslavya ziyaretinin kesin amacı henüz açıklanmış değil. Buna karşılık Brejnev'in iki ülke arasındaki ilişkileri yumuşatmak amacıyla bu geziyi kararlaştırdığı söylenebilir. Brejnev Yugoslavya'yı son olarak 1971 yılında ziyaret etmiş, daha sonra 1973 yılında da Mareşal Tito Moskova'ya gitmişti.

GERGİN İLİŞKİLER

Yugoslavya ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerin bir hayli gergin olduğu bilinmekte. Yugoslavya'daki bazı Sovyet taraftarlarının Tito'dan sonra, ülkenin denetimini ele geçirme hazırlıklarına giriştikleri ve bu kişiler arasında geniş tutuklamalara gidildiği hatırlardadır. Kendilerinden "Kominformcu" diye söz edilen Sovyet taraftarlarına karşı yürütülen tutuklama kampanyası, Sonnenfeldt Doktrini diye bilinen doktrinin kamuoyuna açıklanmasından sonra daha da hızlanmıştı.

Öte yandan, Sovyetler Birliği ile Doğu Avrupa ülkeleri arasında organik bir bağ kurulmasını öngören Sonnenfeldt Doktrini hakkındaki açıklamalar, Yugoslavya'daki Sovyet taraftarlarını cesaretlendirmiş ve bunlar, Mareşal Tito'dan sonra ülkeyi tekrar Sovyet nüfuz bölgesine kaydırmanın mümkün olacağını düşünmeğe başlamışlardı.

TEPKİLER BÜYÜYOR

"Kominformcu" diye bilinenlerin giriştikleri faaliyetler Yugoslavya ile Sovyetler arasındaki ilişkilerin gerginleşmesine yolaçmış ve Yugoslav yetkililer giderek daha sert tepkiler göstermeğe başlamışlardı. İşte Brejnev'in bu amaçla Belgrad'a gelmek istediği ve Yugoslavya'da Sovyetler'e karşı beslenen kaygıları yatıştırmağa çalışacağı belirtilmekte şimdi.

Brejnev'in ziyaretinin, kendisine istediği sonuçları almasını sağlayıp sağlamayacağı henüz belli değil. Bazıları, Brejnev'in Yugoslav yetkilileri Moskova'nın niyetleri konusunda inandırabileceğini belirtiyorlar.

(International Herald Tribune)

Batı Şeria'daki 1 Mayıs gösterilerinde bir Arap genci öldü

NAZARET (İsrail)- Dün İsrail işgalindeki Batı Şeria'da bulunan Nablus kentinde işçi bayramı dolayısıyla düzenlenen bir gösteri, şiddet hareketlerine dönüştü ve İsrail askerlerinin taş atan göstericilerin üzerine ateş açması sonucunda bir Arap genci öldü.

Olaylar üzerine Nablus'ta sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

Tülkarim köyünde de Arap öğrencilerin karayolunda barikatlar kurmaları üzerine ilan edilen sokağa çıkma yasağı, olayların yatışması üzerine bir süre sonra kaldırıldı.

cem yayınevi

KİTAP FUARINDA

İMZA GÜNLERİ

Ünlü yazar ve Sanatçılarımız aşağıdaki gün ve saatlerde kitaplarını imzalayacaklardır.

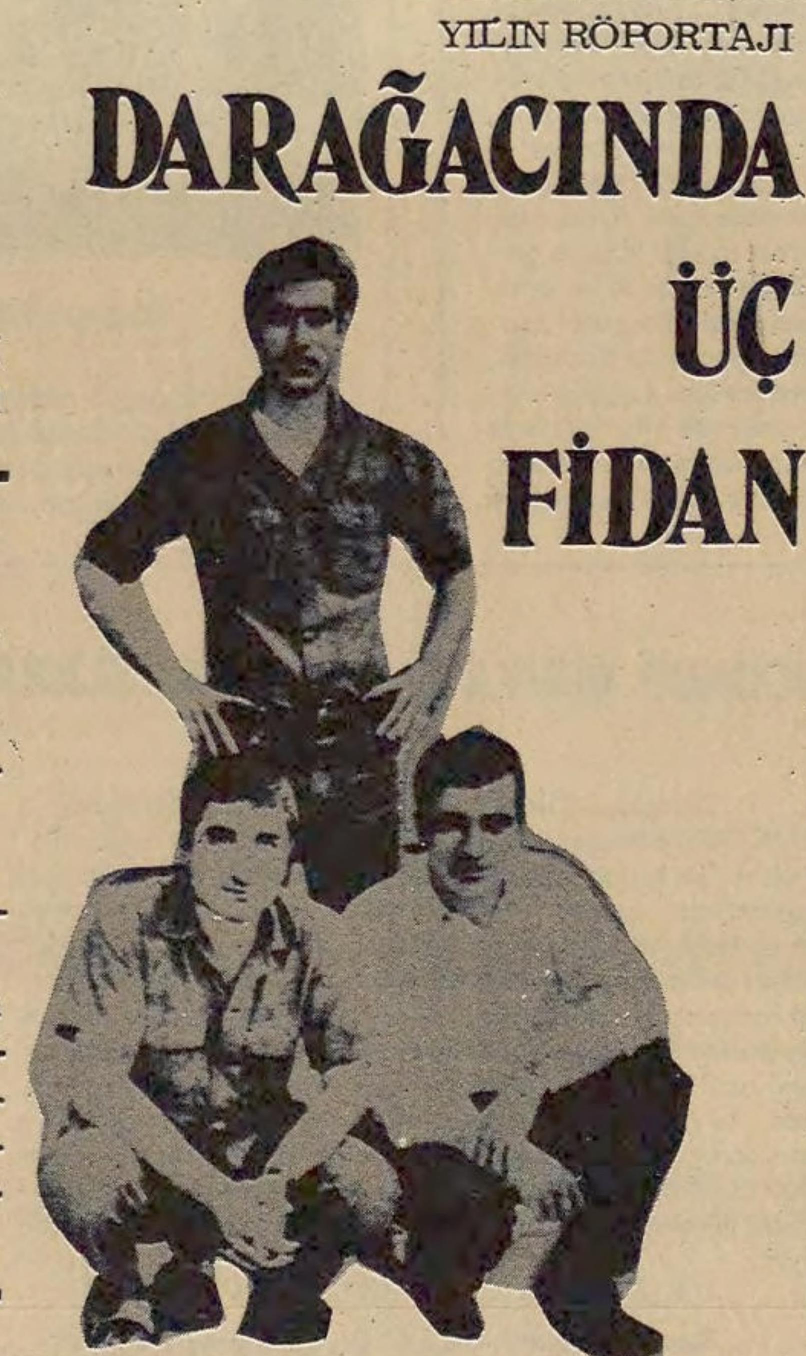
3- Pazartesi, 14.00 — 17.00
Bekir Yıldız - Ferruh Doğan
Yalçın Çetin - Nihat Behram
Refik Durbaş
4- Salı, 14.00 — 17.00
İsmail Cem - Erdal Öz - Başaran
5- Çarşamba, 14.00 — 17.00
Aziz Nesin - Ülkü Tamer - Hilmi Yavuz
6- Perşembe, 14.00 - 17.00
Yaşar Kemal - Dağlarca - Can Yücel
Kemal Özer - Ataol Behramoğlu

Şişli Terakki Lisesi
Sergi Salonu
Nişantaşı

YILIN RÖPORTAJI

Nihat Behram

DARAĞACINDA ÜÇ FİDAN

Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in son günleri... Yakalanışları.. Hücre anıları... Niyazi Ağırnaslı'nın İnönüyle yaptığı tarihi görüşme... Deniz'leri kurtarmaya çalışan arkadaşlarının serüvenleri ... Son mektupları, son sözleri...Ölümü bekleyişleri, İnfaz gecesi.. Ve ölüm öncesi ilettikleri haberler...

Ayrıca bir çok ünlü hukukçu Nihat Behram'ın sorularını yanıtladı.

Deniz Gezmiş davasına yeniden bakılabilir mi?

VATAN'da BAŞLADI

Yazan: Fatma İrfan Serhan

"KEMAL TAHİR'LE KONUŞAN HERKES BİR PARÇA KEMAL TAHİRLEŞİR"

Üç yıl olmuş Kemal Tahir, Aşık Veysel'in "iki kapılı han"ından geçip gideli...

Kemal Tahir'i yazmak güç, etkisinden silkinip kurtularak yazmak.. En iyi tanımlamasını İlhan Selçuk yaptı bir yazısında "Kemal Tahir'le konuşan herkes, bir parça Kemal Tahirleşir" demişti. Öyleydi, derinlemesine etkileyici bir kişiliği vardı.

İNSANLIĞIN TÜM HALLERİ VARDI

Onu, ilkokulu bitirdiğim yıl tanımıştım. Sanırım o sıralar avukat kâtipliği yapıyordu. Sultanahmetteki evimize sık sık gelirdi. İnce uzun boyu, kapkara ve şakaklarına doğru çekik kaşları, koltuğunun altında hiç eksik olmayan kitap ve dergileri, bir de sesi; şiir okuyan, tartışan, kocaman kahkahalarla gülen sesi kalmış o günlerden belleğimde...Kara çatık kaşlarının sertliği ile, yüzünün ince güzelliği kişiliğindeki çok yönlülüğü yansıtıyordu... Bir yanı ile alabildiğine yumuşak, alabildiğine duygusal olan Kemal Tahir, bir yanı ile korkunç ölçüde acımasız ve sertti. Bir yabancı yazarın dediği gibi, on da, insanlığın tüm halleri vardı. Bir fikri savunurken kavga eder gibi coşardı. Çoğu kez ayağa kalkar, bir eli cebinde, bir elinde sigarası aşağı yukarı yürümeye koyulur, bulunduğu yerden çok ötelere gidecekmişçesine hızlı hızlı dolaşarak ve bağırarak konuşurdu. Çok güzel şiir okurdu. Alır giderdi sizi şiir okurken kendi dünyalarına.. On iki yaşımın bütün tutkunluğu ile dinlerdim onu.. Daha sonraları, çok sonraları yumuşacık tenor sesiyle memleket türküleri söyleyişini de dinledim.. Çok yönlü bir insandı. Belirgin özelliklerinden biri de okuma tutkusuydu. Bir okuma oburu, okuma hastası diyesim geliyor... Yolda yürürken kaldırımlarda gördüğü kitap sergilerini incelemeden geçemezdi.. İyi anımsarım; Yüksekkaldırımdan geçerken birkaç kitap aldıktan sonra, aşçıda sadece yarım porsiyon fasulye pilakisi ile ekmek yiyecek kadar parası kaldığı zamanları.

İstiklâl caddesinden geçerken-Beyoğlu'nda otururdu-her gün bir Fransızca gazete alırdı. Tüm edebi, sosyal ve ekonomik yapıtları, Fransızcadan okurdu. Çevirileri kınar; "Bir dil öğrenmelisin, madem ki okuldaki Fransızcayı beğenmiyorsun, sana Balıkçı İngilizce öğretsin" derdi.

SEVİNÇLİ GÜNLERİNDE ŞİİR YAZARDI

O sıralar okul kitaplarımızda Nâzım Hikmet'in şiirleri vardı; "Yaralı Hayalet ve Kırk Haramilerin Esiri" gibi. Türkçe hocamız bir Nâzım tutkunuydu. Bana şiirlerini ezberletirdi. Bir yaz tatilinde Kemal Tahir'e okuduğum zaman, dudak bükmüş: "Banları Rusya'ya gitmeden yazmış, ben, züppelik olsun diye bileklere kelepçe taktırmaktan birşey anlamam" demişti. Ve bana Mustafa Kemal'in bir resmini vermişti. Arkasına: "Kendini güçsüz ve umutsuz bulduğun zamanlar bu resme bak, güçleneceksin, biz öyle yapıyoruz" diye yazmıştı. Yazık ki o resmi ve Atatürk hakkında övgüler, Yurt ve Halk sevgileri ile dolu bir kaç mektubunu 1938'de tutuklandığı zaman, onun aklanmasına yararlı olur düşüncesiyle askeri mahkemeye vermiştim. Bir işe de yaramadılar ya...

Yatılı okulda okuduğum için onunla yaz tatillerinde görüşebiliyorduk. İki büyük avukatın kâtipliğini yapıyordu, Karaköy Palastaki yazıhaneye her akşam saat beşe doğru, o zamanki arkadaşları gelmeye başlardı. Mahmut Atilla, İsmail Safa, Ertuğrul Şevket, Fakih, Hidayet Naci, İdris Ahmet, Şahap, Ziya İlhan ağabeyler; Rüknü, küçük Necati anımsayabildiğim isimler. Saatlerce edebiyat tartışmaları yapılırdı. Bu saydıklarımın çoğu o zamanlar Üniversite öğrencileriydiler. Ama, hemen hepsi de şairdi. En çok konuşan Kemal Tahir olurdu. Ne çok söyleyecek sözü vardı. Hiç bitmezdi. Beni unuturlardı aralarında.. Kimi zaman hep beraber çıkar, Bey oğlunda bir pastacıya ya da Yenikapı'da bir kıyı gazinosuna giderdik. Siyah okul formam ve beyaz yakamla aralarında sessizce oturur, onları tüm dikkatimle dinlerdim. Gerçekten bir okuldu benim için bu söyleşiler, tartışmalar... Kemal Tahir kimi sevinçli günlerinde-güzel bir şiir yazdıysa, ya da okuduysa sevinçli olurdu-çevresine hiç aldırmadan şakalar yapar, herkesi gülmekten kırar geçirirdi.

SONRALARI KAVGA ŞİİRİ YAZMAYA BAŞLADI

Bir yaz tatilinde Nâzım'ı eleştirmişti ya, öteki yaz tatilinde onu Nâzım Hikmet'le içli dışlı buldum. Şiirlerinden ezbere bölümler okuyor ve ondan söz ederken "Bizim Usta" diyordu.

Önceleri "Geçit" dergisini çıkarırken aşk ve arkadaşlık şiirleri yazıyordu. Sonraları kavga şiirleri yazmaya başladı. Şaşılacak bir kolaylıkla yazardı.. Ona "Niçin şiiri bıraktığını" sormuştum. "Şundan ki, demişti, şiirde Nâzım'ı aşmanın olanağı yok.. Belki ulaşmak olur ama, aşmak hayır.. Ulaşmak neye yarar.. Bir de dar geliyor bana şiir alanı, yetmiyor".

Her mektubu ya bir öykü ya bir makale niteliğindeydi. Mektubunun bir yerinde coşar, başlardı Evliya Çelebi Türkçesiyle yazmaya.. Doğuştan yazardı Kemal Tahir, büyük yazar. Mektupları Edebiyat Tarihimiz için çok değerli birer belgedir. 30.11.1935 tarihli mektubuna şöyle başlamış:

DELİ İBRAHİM VE CİNCİ HOCADAN BAŞKALARI

"... Sana kötü bir havadis kızım. Bizim (Resimli Her Şey) i kapattılar.. Diyeceksin ki nereye girdin de ipliği pazara çıkmadı. Nereye tutundun da kökünden sökülüp elinde kalmadı. Nereye yerleştin de su götürmedi.. Hakkın var İrfancık... Bizim usta ile geçen akşam karşı karşıya oturduk. Bir neş'eli idim, bir neş'eli idim ki, sorma gitsin. Oğlan yüzüme baktı baktı da: "Haberin var mı canım, dedi, bizim mecmua sizlere ömür". Beni daha duymamış sanmış, neş'emi görmüşte. Sırıttım. "Malum bayım, dedim, iyi havadis değil ki duyulmasın, Bursa'daki sağır sultan işitti bunu". Galiba dostlara (Aldırmayın, dayanalım) demeğe alışmış şairi şaşırttım. Zavallı Nâzım Hikmet'leyeni tanıştık. Kaybetmeğe alışmış adam, kaybetmeye hatta teşne biri olduğumu nereden bilecek.. "Beyaz Köle ile Siyah Köle", diye Sabiha Zekeriya'nın yazdığı yazı ile Nâzım'ın (Simavnalı Şeyh Bedreddinin Ölümü) hikâyesi esbabı mucibe oldu. Sakın matbuat hayatından tardedilişimizi İstanbul Basın Kurumunun camını taşladıkta ondan sanma. Greta Garbo ile Ramon Nuvaro'dan başka yazı mevzuu, Deli İbrahimle Cinci Hocadan mâdâ söz bulunabileceğini halka anlatmak ne büyük sersemlik, geçelim bir kalem... Dün akşam (Kara Yılgı) namındaki filmi seyrettik. Bir grev filmi, Amerika'da yapılmış. Bizim delikanlılar bir gariptir. İşin esasına değil üstüne, boyasına bakıyorlar. Filmde grev var ya, proletarya filmi sanmışlar. Koşa koşa gittik... Filmin esası iki noktada toplu: Film, patrona: Amele aptaldır. Grev yapacağı tuttu mu, yapar. Bu sıralarda çok soğukkanlı olmak lazımdır. Serserilerin fazla üzerine varmağa gelmez. İçlerinden bir mankafa çıkarırlar işinizi bozarlar. Diye bağırıyor bir taraftan. Ve diğer taraftan da ameleye: -Aman hemşeriler, sendikalar sizin hayatınızdır. Sendika şefleri grevin ne zaman lüzumlu olduğunu sizin sülalenizden âlâ bilirler. Sözlerinden bir harf dışarıya çıktınız mı yandığınızın resmidir, diyor. Yani ya senin anlayacağın, ameleyi sendikalara körü körüne bağlamak için yapılmış bir garip film. Tam karakteriyle büyük burjuva filmi.. Güzel romancı ve muharrir bayan C.U ile konuştum, tekrar sordum:-Sayın bayan, sizin uslup Bay Nâzım ile içlidışlı iken bir çeşitti. Oğlandan ayrılınca yavanlaştı biraz. Şimdi bakıyorum mis gibi Mahmut Yesari kokuyor?

Yüzüme sitemle baktı '......."

CEZAEVİ MEKTUBUNDAKİ ŞİİR

Mektuplarında olduğu gibi, sohbetlerinde de konudan konuya geçer, ilgi ve dikkati hiç azaltmadan sürüklerdi insanı peşi sıra.

Kişiliği gibi san'atı da çok yönlüydü. Usta bir güldürü yazarı, iyi bir ozan, eşsiz bir konuşmacı, büyük bir romancı, büyük bir düşünürdü.. Üstün bir insandı; üç beş devrimci şiirden ötürü on iki yıl zındanlarda yatırıp ciğerlerini çürüttüğümüz adam.

Cezaevi deyip geçilmesin..25.10.1939 tarihli, İstanbul Cezaevinden gönderdiği mektupta uzun bir şiir vardır. Bu şiirin Cezaevini anlatan bölümünden bir parçayı veriyorum:

"....

Burada;

Ondokuz frengili/on beş verem/ iki inmeli
Hiç durmadan Şopenin Cenaze Marşını söyleyen/ zararsız bir deli
Üç idamlık/ yaşları dokuzla on üç arası/elli yedi sübyan
katil, hırsız ve muhtelis/ altı yüz küsur insan
bir düzine uyuz/ on milyonlarca bit ve tahta kurusu
Ben, aşkım ve gurbetin/ beraberce yaşıyoruz.
Burada beş namaz vakti/ dört ayrı hafız dört ayrı makamdan

selâ verip ezan okur/ Bir kambur gece hırsızı
her sabah şadırvanın dibinde çömelerek
siyah çuha üzerine kırmızı ibrişimle/terlik dokur
Tükrük ve ekmek içinden boynuzları parıl parıl alageyikler

ve eşeğiyle beraber Hoca Nasrettin heykelleri
zeytin çekirdeğinden tesbih/ yapanlar/kollara göğüslere
resmi on kuruşa döğme döğenler vardır./çıkanlar bizi hemen unuturlar
fekat yeni gelenler/ iyi yürekli ve vefalı insanlardır.
Yani burada biz/ neş'eli ve kederli olan her şeyle beraberiz.

Burada beş liraya kız gibi ingiliz sustalısı
paketi yirmi beş kuruşa eroin/haftalığı on beş kuruşa hizmetkâr
on liraya adam vuracak kaatil/ve korkmadan utanmadan
yaşayan adamlar bulmak kabil.
Buna rağmen/kapıda kelepçelerle beraber,/birçok şeyler dışarda bırakılıyor.
Bizim Hacı Hasan/hastane memuru Celal efendiden bir kâse yoğurt alabilmek için
ciddiyetle ve durup dinlenmeden/ aptestsiz namaz kılıyor.

Ben şimdi buradayım......"

Ekonomi Çalışma : İş dünyası • Sendikalar • Yorum • Haberler •

Türkiye "acil" kredi ihtiyacında — döviz rezervleri ise "kritik" düzeyde

ANKARA-Türkiye'nin ödemeler dengesi açığını kapatmak ve vadesi gelen büyük miktardaki dış borçlarını ödeyebilmek için "acil" dış kredi ihtiyacı içinde olduğu belirtildi. Birleşik Amerika'da çıkan haftalık "İnternational Reports" adlı bülten'in 16 nisan günlü suyısında, bu konuda uluslararası finansman kuruluşları ile para piyasalarına yönelik bir uyarı yayınlandı. "İnternational Reports" un uyarısı, Türkiye'nin ocak 1976 sonuna kadar sürekli azalmakla birlikte, "yeterli" olduğu kabul edilen altın ve döviz rezervlerinin "kritik" seviyeye düşmesine dayandırıldı. Rezervleri oldukça azalan Türkiye, gittikçe büyüyen ödemeler dengesi açığını ve vadesi 1976 yılı içinde gelen DÇM kaynaklı döviz kredilerinin önemli bir bölümü temdit edilmiş olmasına rağmen artan dış borçlarını karşılayabilmek için para piyasalarında "acil" olarak kredi arama durumunda kaldı. Böyle bir ortamda "İnternational Reports" un para piyasalarına yönelik uyarısı, borçlunun itibarının özellikle kredinin faizi üzerinde etkili olduğu bu piyasalarda sağlanmaya çalışılan fonların geleceğini olumsuz olarak etkileyecek.

REZERVLER "KRİTİK" SEVİYEDE

"İnternational Reports" ayda bir, ülkelerin mevcut altın ve döviz rezervlerinin kaç aylık ithalatlarını karşılayacak düzeyde olduğunu gösteren bir anahtar tablo vermekte. Altın rezervlerinin resmi kur yerine serbest fiyatı üzerinden değerlendirildiği bu tabloda, rezervleri 5 ve daha fazla aylık ithalatı karşılayabilecek ülkeler "iyi durumda" kabul edilmekte, rezervleri 2,5-5 aylık ithalatı karşılayacak durumdaki ülkeler ise "yeterli" sayılmakta.

Bir yıl öncesine kadar, rezervleri 5 aydan daha fazla ithalatı karşılayabilen Türkiye "iyi" durumundan, mart 1975'ten itibaren "yeterli" durumuna düşmüştü. Ocak 1976'da döviz mevcutları 2,5 aylık ithalatı karşılayan seviyede olan Türkiye'nin, şubat ayından sonra düştüğü bu seviye uluslararası para ve finansman çevrelerinde "kritik" kabul ediliyor. Merkez Bankası'nın altın rezervlerini piyasa fiyatının yaklaşık üçte biri kadar olan resmi fiyatı üzerinden değerlendirerek verdiği bilgiye göre ocak 1976'da 1.170,6 milyon dolar olan brüt rezerv tutarı, bilindiği gibi, şubat ayı sonu itibariyle yüzde 5 oranında azalarak 1.114,6 milyon dolara inmişti. 2,4 aylık ithalatı karşılayacak seviyede olan bu rezerv mevcudu, mart ayı sonunda, yeniden yüzde 6 oranında azalarak 1.050,3 milyon dolara indi.

İzsal işçilerinin grevi devam ediyor

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının İzsal'da başlattığı grev sürüyor. 661 işçinin katıldığı direnişte işçiler, haklarını alacakları zamanın uzak olmadığını, istedikleri ücretin şimdiki hayat şartlarının yine de çok altında olduğunu belirttiler. Fotoğrafta grevci İzsal İşçileri bir sohbet esnasında görülüyor.

Amerika ile AET ticaret anlaşmazlığı giderek büyüyor

BRÜKSEL - ABD ve Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) aralarındaki ticaret anlaşmazlığının bir ticaret savaşına dönüşmesini engellemek amaciyle Brüksel'de iki gün sürecek bir toplantı yapıldı.

ABD, AET'yi Amerikan soya fasulyesi ihracatını engellemekle, AET de Amerika'yı Avrupa üretimi otomobil ve çelik ihracatının sınırlamaya çalışmakla suçladı.

Görüşmelerde Amerikan heyetine Dışişleri Bakanlığı yardımcılarından Arthur Hartman, AET heyetine ise Dışişleri Komisyonu Başkanı Sir Chirstopher Soames başkanlık etmekte.

ANLAŞMAZLIK KONULARI

Anlaşmazlık, ABD'nin, AET'nin Amerikan ürünü soya fasulyesi ihracatını, süttozu fazlasının hayvan yemlerine karıştırılması amaciyle kısacağını bildirmesi, AET'nin ise Amerikan Maliye Bakanlığının Avrupa malı ihraç otomobillerle ilgili kararını beklemesi sırasında patlak verdi. Amerikan sendikaları, özellikle Batı Almanya'da üretilen Avrupa malı otomobillerin Amerikan otomobillerine kıyasla çok düşük fiyatlara satıldığı ve Amerikan otomobillerinin satış şanslarını engellediğini bildirerek Maliye Bakanlığından bu konuyu incelemesini istedi. Bakanlık konuyu 11 Mayıs'ta ele alacak. Bakanlığın vereceği kararın Avrupa üretimi otomobillerin ihracat şanslarını saptayacağı verilen haberler arasında.

Bu arada AET yetkililerine göre Avrupa ülkeleri, ABD'ye işsizlik yüzünden ticaretin sınırlandırılmaması gereğini hatırlattılar. İki taraf bu arada Üçüncü Dünya ülkeleriyle ticaret ilişkilerini de ele aldılar.

Öte yandan ABD yetkililerine göre, AET, tarım siyaseti yüzünden çok zor durumda olduğu için Amerika'ya sarsılmaz bir tutumla karşı durması olanaksız görünmekte. (THA)

KISA

ÖZEL ve resmi 42 bankanın dağıttıkları toplam kredilerin 118 milyar lirayı aştığı bildirildi. Bu bankaların kredileri toplamı 1970'te 37,5 milyar, 1972'de 50,5 milyar, 1974 yılında ise 95,7 milyar lira idi.

●

ZEYTİNYAĞI piyasasındaki tıkanıklığın üretim fazlasından gelmediğini açıklayan Edremit Ziraat Odası Başkanı, asıl nedenin hükümet tarafından gerek olmadığı halde nebati yağ ithalatını serbest bırakması olduğunu söyledi.

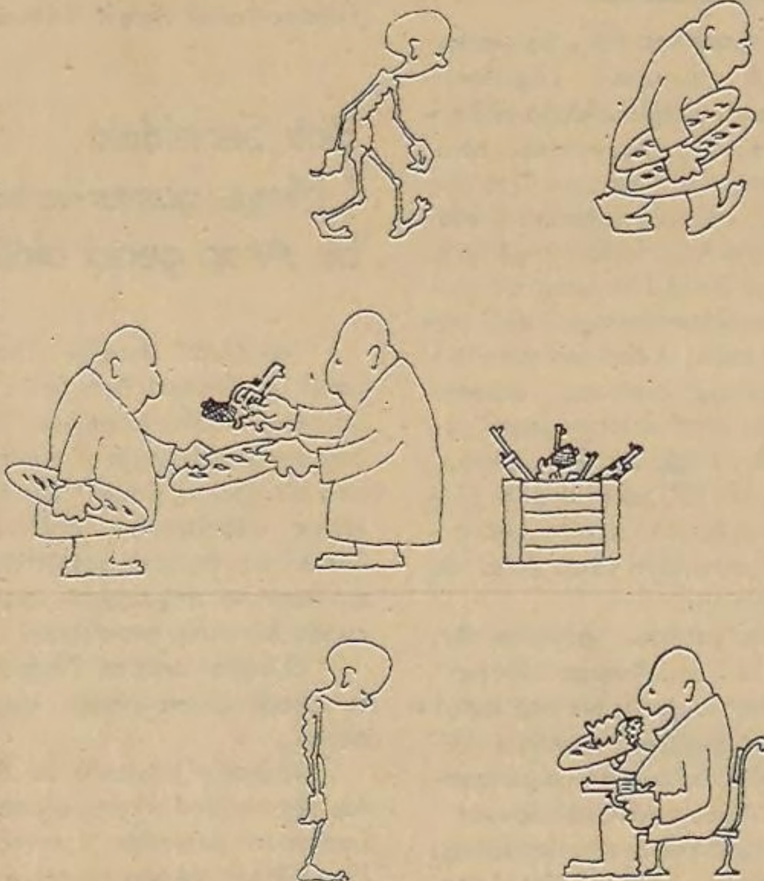
●

MADEN - İş Sendikasına bağlı 980 işçinin grev kararı aldığı Yeni Çeltik Linyit İşletmesinde işveren de lokavt kararı aldı. Ayrıca işveren, işletme tarafından üretilen kömürün tonuna 150 - 200 lira arasında zam yaptı.

●

İZMİR'de çalışan 150 bin resmi ve özel kuruluş işçisinden 100 binin ücretlerine yıl başından bu yana yapılan toplu sözleşmeler ile zam sağlandığı açıklandı. 1976 yılının İzmir için toplu sözleşme yılı olduğunu belirten ilgililer daha 40 bin işçi için sözleşme görüşmelerinin sürdüğünü bildirdiler.

KISA

ÜÇÜNCÜ DÜNYA ÜLKELERİ ULUSLARARASI EKONOMİK DÜZENE KARŞI ÇIKIYOR

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı, (UNCTAD) dördüncü dönem toplantısı Kenya'nın başkenti Nairobi'de bugün başlıyor. 28 Mayıs tarihine kadar sürecek toplantının gündeminde yer alan en önemli sorun, hammadde ve tarım ürünleri ihracatı konusu. Üçüncü Dünya olarak anılan gelişmekteolan ülkelerin ihracat gelirleri büyük ölçüde hammaddeye dayanıyor. Yıldan yıla bu ürünlerin dünya piyasasındaki fiyatlarının büyük dalgalanma göstermesi, sanayi malları fiyatları artarken tarım ürünleri fiyatlarının düşmesi, bu grup ülkelerin aleyhine çalışıyor. Ve mevcut dünya ticaret düzeni, hammadde ve tarım ürünleri ihraç eden Üçüncü Dünya ile sanayi ürünleri ve sermaye ihraç eden gelişmiş ülkeler arasındaki uçurumu giderek daha da derinleştiriyor.

ÜÇÜNCÜ DÜNYA, BİRLİKTE DAVRANACAK

Bugün başlayan UNCTAD IV. toplantısında Üçüncü Dünya, sanayileşmiş ülkelere karşı çıkarlarını koruyabilmek için bir bütün olarak davranmaları bekleniyor. Gündemin en önemli sorunu olan hammadde konusunda, toplantı öncesi BM'ce yayınlanan bir raporda özetle şöyle deniliyor:

"Hammadde ihracatı, petrol hariç, madenler ve tarım ürünleri, gelişmekte olan ülkelerin döviz gelirlerinin yüzde 75'ini oluşturmaktadır. Hammadde ihracatına bağımlılıkları bu ülkeler için ciddi sorunlar doğurmakta ve özellikle içinde yaşadığımız ekonomik bunalım döneminde sorunlar giderek ağırlaşmaktadır.

Güçlüklerin başında, hammadde fiyatlarının uluslararası piyasalarda büyük dalgalanmalara uğramasıdır. Örneğin, 1972 - 1974 yıllarında ton başına 40 bin liraya kadar yükselmiş olan bakırın fiyatı 1975 Ocak ayında 15 bin liraya düşmüştür. Kakao ise 1973'ten 1974'e yüzde yüze yakın bir fiyat kaybına uğramıştır. Uluslararası ticarete konu olan bir çok hammadde benzer bir istikrarsızlığın içindedir.

İHRACAT FİYATLARI İSTİKRARSIZ

Bu istikrarsız ortam içinde gelişmekte olan ülkeler ihracat gelirlerinin ne olacağını kestirememektedirler. Özellikle ihracat geliri bir ya da bir kaç ürüne bağlı bir ülke için sorun çok vahim bir niteliktedir. Örneğin Zambia, ihracat gelirinin yüzde 90'ını bakırdan sağlamaktadır (Bu kadar ağır olmasa bile aynı sorunla karşı karşıya olan Türkiye ihracat gelirinin yarısını geleneksel tarım ürünleri olarak adlandırılan tütün, fındık kuru incir, kuru üzüm ve pamuktan sağlamakta bu ürünlerin fiyatlarındaki dalgalanmalar ihracat gelirlerimizi büyük ölçüde etkilemektedir.) Mamul madde ithal edebilmek için dövize ihtiyaç duyan Üçüncü Dünya Ülkelerinin, ihracat fiyatlarının istikrarsızlığı karşısında geleceği ait planlamalar yapmaları da son derece güç hale gelmektedir. Hammadde ihracatına bağımlılığın getirdiği bütün bu güçlüklerin üstüne bir de, mamul madde fiyatlarının sürekli artışı eklenmektedir."

EDİP CANSEVER
Ben Ruhi bey nasılım
şiirler
KOZA YAYINLARI

haftadan izlenimler
Mete Buharalı

Yasa dışı eyleme karşı, yasal eylem

Bu gidişe seyirci kalınamayacağı belliydi. Ama millet te usanmıştı, demokrasinin geleceğinden kuşkulanmakta haklıydı. Başta CHP olmak üzere her ileri kuruluş, bütün Anayasa kurumları bir uyuşukluğun, bir yılmışlığın içine itilmiş gibiydiler. Bu kuruluşların bırakınız demokratik yollardan karşı saldırıya geçmelerini, Cephe Hükümetine karşı savunmaya bile geçebildikleri görülmüyordu. Halkın umutları yerini kuşkuya, korkuya terketmek üzereydi.

Halk saldırılar karşısında yeni çıkış yolları aramak gereğini duyuyor, örneğin, öğrenci aileleri aralarında yeni dernekler kurup, çocuklarıyla birlikte okullara gitmeye başlıyorlardı. Üstelik sonuç ta alınıyordu.

İşin bu aşamasında halkın umut bağladığı örgütlerden de sesler gelmeye başladı.

Önce CHP, genel başkanlarının ağzından, yeni muhalefet stratejisini açıklıyordu. Halkın günlerdir CHP'den beklediği ses, büyük yankılar yaptı. Hemen hemen bütün demokratik kuruluşlar, CHP'nin yeni muhalefetinin yanında olacaklarını açıkladılar. Daha da önemlisi halktaki umudun yeniden canlanmasıydı.

Sayın Ecevit'in konuşmasının hemen arkasından DİSK in I Mayıs hazırlıklarını tamamlamak üzere olduğu görüldü. Ve son yılların en büyük ve anlamlı mitingi Taksim'de yapıldı.

Ancak bu hazırlıklardan ve çalışmalardan sonra, milleti cephelere bölen Bakanların ve "Cephe Hükümetinin" sayın Başkanı Demirel, "huzur ve güveni mutlak manada istiyoruz" demeye başladı. Yasa tanımaz, yüksek mahkeme kararlarını tanımaz, can güvenliğini sağlayamaz olan bir idarenin başının şimdi "huzur ve güven" istemeye başlaması bir hayli anlamlıdır.

Eğer muhalefet ve öteki demokratik kuruluşlar mitingler yoluyla, toplantılar yoluyla çalışmalarını sürdürürlerse, Sayın Demirel'in "huzur" dan başka daha çok şey isteyeceğine tanık olacaklardır. Çağa ve insana karşı bir idarenin, daha uzun süre, hiç bir tepki görmeden işbaşında kalacağını sanmasının bir sonucudur bugünkü durum.

Muhalefet açıkça ilân etmiştir ki, olağan muhalefet yollarını tıkayan bugünkü cephenin anlayacağı en iyi dil, iktidara daha gelmeden bir yasa dışı düzeni değiştirmenin girişimlerinde bulunmaktır. Artık kimsenin kaygısı olmasın, ne CHP bu yoldan dönebilir ne de halkın omuz verdiği öteki kuruluşlar.

Dünya'da yaşayanlar, nice yasa tanımaz kişilere ve hükümetlere tanık oldular. Ama bunların paldır küldür gidişine de tanık oldular. Yaşayan da halk oldu, halkın süreklîliği oldu.

İktidarın her yasa dışı davranışını bütün Anayasal kuruluşlar mutlaka halka götürmelidir. Kahvelerde, sinemalarda, açık hava toplantılarında halka haklarından vazgeçmemeleri, yılmamaları anlatılmalıdır.

Haklara sahip çıkmak açısından DİSK'in Taksim mitingi birçok demokrata ders verecek nitelikte ve olgunluktaydı. Yasa tanımaz iktidarı tek frenleyecek ve demokrasi dışı oyunlarını bozacak yöntem budur. İktidarın desteklediği bütün yasa dışı eylemlere yasal eylemlerle cevap vermek artık vazgeçilmez yoldur.

Bu bakımdan CHP Merkez Yönetim Kurulunun "Anayasa sınırları içinde düzen değişikliği" için saptanan tedbirleri açıklaması ve DİSK'in I Mayıs mitingi önemlidir. CHP, işçi örgütlerini destekleyeceklerini, köylü örgütlerin işçi örgütleri kadar etkin hale getirilmesi için çalışacağını açıklamıştır. Bu vaat, CHP muhalefeti için bir aşamadır. Bundan sonra vatandaş, CHP'den somut örnekler görmek isteyecek, uygulamalarını izleyecektir.

Yine CHP, kaderlerine terkedilmiş memurların hayat pahalılığının dayanılmaz baskısından kurtarılması için bir sendika etrafında örgütlenmeleri yolunda öncülük yapacağını ilân etmiştir.

Türkiye'de yaşayan insanların da öteki demokrat ülkelerdeki insanlar kadar demokrasiye layık olduklarını göstermek, Cephe İktidarına karşı savaşan bütün yasal kuruluşların başta gelen görevidir.

Yeter ki halktan yana eylemlerini sürdürsünler, halkın arkalarında olduklarını göreceklerdir.

Günlerin Getirdiği
HAZIRLAYAN mustafa r. gürsel

«SOKAKLAR YÜRÜMEKLE AŞINMAZ»

24 NİSAN

25 NİSAN

26 NİSAN

27 NİSAN

28 NİSAN

29 NİSAN

30 NİSAN

!?....

...VE 1 MAYIS, 1976

TV BUGÜN

13.00 - YAY-KUR

17.35 - HAFİF BATI MÜZİĞİ

Dış kaynaklı bir müzik programının yayınlanacağı bildirildi. Kimler görünecek belli değil.

17.55 - ÇELİK BİLEK

Çizgi film dizisinde "Tapınaktaki Hazine" adlı yeni bir bölüm yayınlanacak.

18.20 - DOKUZ DAKİKA SİZLERLE

Bir programdan ötekisine geçerken arada boş kalan dokuz dakikayı doldurmak amacıyla ekranlara gelecek "amaçsız" bir program. Kâğıt üretimi anlatılıyormuş, "Bir Tomruğun Öyküsü" adlı filmde...

18.30 - BİLGİN AMCA

18.35 - DOKUZ DAKİKA SİZLERLE

Kâğıt üretimine devam ediliyor. Ayrıca trafik konusuna da değinilecek.

18.45 - KÖYE-DAĞARCIK

"Yem Bitkileri" adlı bölümde, Ankara Ziraat Fakültesi Profesörü Şahap Elçi konuk konuşmacı olarak bulunacak.

19.25 - KIYMET UNUTMA VE AHMET GÜNDAY SÖYLÜYOR

20.00 - HABERLER VE HAVA DURUMU

20.35 - EMMA

Jane Austin'in "Emma" uyarlaması, beklenildiği gibi çıkmadı. Yine aynı kuruluşun, BBC'nin örneğin "Dostoyevski" uyarlamaları yanında oldukça sönük. Elbette içerik yönünden değil, yalnızca. Anlatım özellikleri yönünden de başarısız.. Bu gece "Emma" nın üçüncü bölümünde, Çöpçatan Emma'nın çevresine yeni kişiler katılıyorlar. Onları tanıyacağız. Sonra Noel yemeğinde hepsi toplanırlar...Emma, yeni olaylar karşısında yanıldığını anlar.

21.25 - SEVİNÇ TOLUNAY SÖYLÜYOR

Türk Sanat Müziği solisti Sevinç Tolunay ekranlarda görünüp, "Düştü enginlere ince bir hüzün", "Kalplerden dudaklara yükselen sesi dinle", gibisinden tam beş şarkı okuyacak...

21.50 - SPOR STÜDYOSU

Neyse bu hafta spor saatinde güreş yok. Pehlivanlarımıza bakıp bakıp, "Ah...vah" çekmeyeceğiz.. Balkan Gençler Basketbol Şampiyonası, Adanaspor-Boluspor Birinci Türkiye Ligi Futbol karşılaşması, İkinci Türkiye Liginden bazı maçların görüntüleri, Avrupa lig maçları, dış kaynaklı spor filmleri ve başkaca, bazı şeylerle doldurulmuş bir program izleyeceğiz...

22.50 - GÜNE BAKIŞ

HAFTABAŞI
halûk şahin

BOŞ ZAMANLAR

Kafasındaki soru hazinesi üç beş soruyu geçmeyen radyo ve televizyon sunucularının birinci numarası, karşılarındaki kişiye ilk fırsatta :

-Boş zamanlarınızda ne yaparsınız? diye sormaktır.

Ben, hep, soruya cevap verenin:

-Boş zamanlarımı boş geçiririm. Bir şey yapsam boş zaman olmaz ki... diyerek ukalalık etmesini beklemişimdir, ama o babayiğit henüz çıkmadı.

Hemen herkes- şarkıcısı, futbolcusu, öğrencisi, ev kadını-:

-Boş zamanlarımı okuyarak ve müzik dinleyerek geçiririm, cevabını veriyor hiç şaşırmadan.

Bu hesaba göre evlerden sokaklara kitap ve müzik taşması gerekiyor.

Gerçek böyle mi ya?

BİR ARAŞTIRMA

Gallup Enstitüsü ile Peva'nın yaptığı Türk Toplumunun Sosyal Görünümü konulu geniş kapsamlı araştırmanın raporunu Milliyet Gazetesinde Zeynep Oral'ın kaleminden okurken, kafam gene bu "boş zamanlar" konusuna takıldı. Gallup'gil de sormuş ankete katılanlara boş zamanlarında ne yaptıklarını : Ve şu cevapları almışlar : Yüzde 32,1'i "okumak"; yüzde 21,2'si "arkadaşlarla sosyal ilişkide bulunmak' yüzde 12,5'i "Seyahat etmek"; yüzde 12,5'i "müzik dinlemek"; yüzde 12,5'i "Spor yapmak"; yüzde 11,2'si "aile faaliyetleri"; yüzde 10,6 sı "televizyon seyretmek"; yüzde 8,4'ü "bahçe ile uğraşmak"; yüzde 6,2 si "el işleri yapmak"; yüzde 6,2 si "sinema ve tiyatroya gitmek"; yüzde 5,9 'u "spor seyretmek".

Yani "okumak" gene boş zamanlarda yapılan işlerin başında geliyor-hem de açık farkla. "Müzik dinlemek" ve "spor yapmak" da "televizyon seyretmenin" önünde. Ne var ki diyor, Zeynep Oral, boş vakitlerini okuyarak geçirdiklerini söyleyenlere "Şimdilerde ne okuyorsunuz?" ya da "En son okuduğunuz kitap nedir?" diye sorulduğunda bir sessizlik duvarıyla karşılaşıyorsunuz. Oysa, sorunuz onlara dün gece Komiser Columbo'nun ya da Nöri Bey'in ne yaptığını çoğu takır takır cevap vereceklerdir.

NEYE NİYET, NEYE KISMET

Sağ duyumuz ve tecrübelerimiz ankete katılanların doğruyu söylemediklerini ortaya koyuyor. Ama tüm olarak yararsız mı alınan cevaplar. Bence, hayır. Bu cevaplar, kişilerin (bazan bilinçli bazan da bilinçsiz olarak) ne yaptıklarından çok, ne yapmak istediklerini belirtmekte. Bir örnek verirsek, okumanın, ankete katılanların gözünde olumlu bir değer taşıdığını ortaya koyuyor.

Aslında, bu tür anketler için bir sürpriz değil bu. Konunun uzmanları, söz konusu sakatlığı iyi bilirler. Ankete katılanların, gerçekte yaptıklarını değil, yapmak istediklerini yansıttıklarının, bazan da araştırmayı yapanı incitmeyecek "nazik" cevabı aradıklarının farkındadırlar. Buna göre hazırlarlar sorularını, buna göre belli etmemeye çalışırlar kendi tercihlerini. Ama, gene de tam başarıya ulaştıkları söylenemez.

O zaman ne yapmak gerek? Cevap verenin söylediklerinden çok yaptıklarına bakmak gerek. Tutumlar ve görüşlerle ilgili bulguları gerçeğin tam bir yansıması olarak değil de, bir yanılsaması olarak sunmak gerek. Yani, yanlış bilinçten bir kesit olarak görmek gerek.

Şairin "Ayinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz" dizesini tüm toplumsal araştırmaların duvarına asmakta yarar görürüm ben.

TARİHSEL AÇI

Kişisel düzeyden toplumsal düzeye geçtiğimizde de durum aynı kalır. Bir dönemi kendi hakkında söyledikleriyle mi değerlendireceğiz? Yoksa o dönemin, nesnel ilişkiler tabanına inip orada gerçekte neler olduğuna bakarak mı? Bu sorulara verilen cevaplar çağımıza damgasını vurmuş olan iki ana tarih görüşünü belirlemiyor mu?

Boş zamanlarla ilgili soruya verilen cevaplara da bu açıdan bakarsak, "1975 yılında Türkiye'de yaşayanların boş zamanlarında yaptıklarının başında okumak geliyordu", diyemeyeceğiz. Türkiye'de yayınlanan kitap sayısı, kitaplıkların durumu, kitap dağıtım kanalları, aile bütçelerinden kitaba düşen pay gibi nesnel bulgular böyle bir şey söylememize engel oluyor. Ama, kişilerin niyetlerini de tümüyle bir kenara atamayız. Çünkü niyetli bir kişiyi eyleme geçirmek, niyetsiz bir kişiyi eyleme geçirmekten daha kolaydır.

Birinci Hürriyet Kitap Fuarında

5 Mayıs Çarşamba Saat 10.00 - 17.00 arası

Aziz NESİN

Tekin Yayınevinde çıkan kitaplarını okurlarına imzalayacaklardır.

Adres - Nişantaşı, Şişli Terakki Lisesi

Darıca Belediye Başkanlığından

1-Belediyemizin dahili yollardan eski hükümet caddesi yolunun üçüncü kısım inşaatı 2490 sayılı kanunun 3I nci maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile şartnamesine uygun olarak yaptırılacaktır.

2-Yaptırılacak üçüncü kısım yol inşaatının muhammen bedeli I.196.525.55 lira olup geçici teminat bedeli.55.36I.00 liradır.

3-İhalesi 20/5/1976 Perşembe günü saat I5 de Encümen huzurunda yapılacaktır.

4-Bu işe ait ihale dosyası her gün mesai saatleri dahilinde Belediye fen işlerinde görülebilir.

5-İhaleye girebilmek için 1976 yılı ticaret odası vesikasının bulunması ve I.500.000.00 liralık C gurubu müteahhitlik karnesi ibraz etmeleri şarttır.

6-Bu işe ait ilan, Dellaliye, Asker aile, Mukavele vesaire masraflar müteahhide aittir.

7-Taliplerin ihale tarihinden 3 gün evvel Belediye fen işlerine müracaatla yeterlik belgesi almaları lazımdır. Belge almayanlar ihaleye iştirak edemiyeceklerdir.

8-2490 sayılı kanuna göre hazırlanacak teklif mektupları ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz karşılığında Belediye Başkanlığına verilecektir.

9-Postada vaki gecikmeler nazara alınmayacaktır.

Basın:I5061-866

Bayındırlık Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğünden

Aşağıda keşif bedelleri, ihale gün ve saatleri, geçici teminat ve belge müracaat son günleri yazılı işler 2490 sayılı kanunun 3I. maddesi gereğince kapalı zarf usülü ile eksiltmeye konmuştur. Eksiltmeleri Bölge İdare binasından eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

Bu işlere ait ihale dosyaları Ankara'da Karayolları Genel Md. lüğü Mlz. Şb. Md. lüğünde, İzmir'de Karayolları 2, İstanbul-Küçükyalı'da I. Bölge Müdürlüklerinde görülebilir. İsteklilerin Belge müracaat son günü saat I7.30'a kadar Bölge Müdürlüğüne müracaatla verecekleri dilekçelerine; Bu işin ilk keşif bedelinin en az yarısı kadar aynı mahiyette iş yaptığına dair belge, (Bu işin en az ilk keşif bedeli kadar A, B ve C grubu karnesi olanlarda bu belge aranmaz) I-Yapı araçları bildirisi (Bildiride ana inşaat makinalarının sahibi olduklarına dair belgeleri ibraz etmeleri, kira ile hariçten temin edilecek ana inşaat makinaları için beyanda bulunmamaları) 2-Mali durum bildirisi, 3-Taahhüt bildirisi, 4-Teknik Personel bildirisi (Yukarıda I-2-3-4 No. da yazılı belgelerin bizzat müteahhit tarafından imzalanması şarttır. Vekaleten imza edilenler kabul edilmez) banka mektubu, aslı veya noterden tasdikli imza sirküleri, kanuni ikametgah belgesi ve iş yeri görme belgelerini ekliyerek bu iş için yeterlik belgesi almaları lazımdır.

İhaleye gireceklerin yeterlik belgeleri ile birlikte geçici teminat (teminat banka mektubu ise selahiyetli kişilerin imzaları tasdikli olacak ve banka limiti yazılacak) aslı veya noterden tasdikli 1976 yılı Ticaret ve Sanayi odası vesikası, vekaleten ihaleye gireceklerin vekaletnamelerini, istekli bir ortaklık olduğu takdirde bu belgelerine ilaveten şirketin imza sirküleri veya vekaletnamesini (fotokopi kabul edilmez) ve şirketin birinci ilanımızdan sonra alınmış hali faaliyet belgelerini hamil usulüne uygun olarak 2490 sayılı kanun gereğince hazırlayacakları teklif mektuplarını en geç ihale saatinden bir saat önce komisyon başkanlığına vermeleri lazımdır. Postadaki gecikmeler nazarı itibare alınmaz.

Duyurulur.

İşin Cinsi	Keşif bedeli Lira	Geç. teminatı Lira	İhale Günü	Saati	Belge Müracaat Son günü
I - (Lüleburgaz-Çorlu) Ay.-Ahmetbey yolu Km. 0-I6, Vize-Ahmetbey-Ayrım yolu Km. 0-43, Vize-Kıyıköy yolu Km. 0-40 Kavak-Şarköy yolu Km. 0-24, Edirne-Lalapaşa yolu Km. 0-26 araları üst yapı işleri.	6.084.2I3.8I	I96.277.-	20 Mayıs I976 Perşembe	II.-	I2.5.1976
2 - (Edirnekapı-Saray) Ay.-Kestanelik-Karacaköy-Yalıköy yolu Km. 0-40 arası üst yapı malzemesi işi.	3.977.238.84	I33.068.-	20 Mayıs I976 Perşembe	I5.-	I2.5.I976

Basın:I4745-874

Türkiye Yazarları Sendikası

3.kuruluş yıldönümü

65 TÜRK SANATÇISININ
ve özel çağrılı
BULGAR MÜZİK SANATÇILARININ
katılmasıyla
7 Mayıs 1976, saat 20.30'da
SPOR VE SERGİ SARAYINDA
Yapılacaktır.

Gecenin sınırlı sayıda biletleri Dostlar Tiyatrosu, Ali Poyrazoğlu Tiyatrosu, Fitaş - Dünya Sinemaları gişelerinde ve Cağaloğlu'nda Öncü Kitabevi'nde

SATILMAKTADIR

FETHİ NACİ

YENİ BİR ROMANCI (II)

• BURJUVA KÖKENLİ BİR AYDININ «BİLİNÇLENME»SİNİ OLDUKÇA ÖZEL KOŞULLARA BAĞLIYOR PINAR KÜR •

Pınar Kür, burjuva çevrelerini büyük bir başarıyla anlatıyor, demiştim. Ama devrimci gençleri ya da işçi çevrelerini anlatırken aynı başarı düzeyine ulaşamıyor; giderek, roman yapısı bakımından da, olaylara ve insanlara bakış açısı bakımından da romanda bir bölünme oluyor; Burjuva çevrelerini anlatırken gözlem gücüne, zekâsına, ayrıntıları kullanma ustalığına bakarak "İşte iyi bir romancı!" dediğimiz Pınar Kür gidiyor, yerine acemi, bilgiç, aceleci bir Pınar Kür geliyor.

Selim, bir zengin çocuğu. Anası da, babası da durmadan evlenmekle, evlenmedikleri zaman sevgili değiştirmekle meşguller. Selim, koleji bitirdikten sonra, Paris'e, ekonomi politik öğrenimine gider. Pınar Kür, burjuva çocuğu Selim'i başarıyla anlatır. İşte Selim'in yalnızlığı: "...tanıyacak, konuşacak bir tek kişi bulamamaktan öte, özleyecek kimsen bile olmadığı için derinleşen, dibi görünmeyen, uçurumsal bir yalnızlık. Eskiden kalma bir sevginin, anımsanan bir sıcaklığın avuntusu olmaksızın göğüs germek buz gibi rüzgârlara."(s.129) İşte "Selim ve din": "...dinsel etkilerden tüm uzak büyütülmüşlerin rahat, kaygısız, inançsızlığa eşit inancı vardı o zamana dek." (s.140) Bunlar iyi. Ama Selim'in "bilinçlenme" süreci ve bilinçlendikten sonra "eylem" diye yaptıkları, bu eylemleri yaparken ileri sürdüğü düşünceler Selim'i bir yamalı bohça haline getiriyor.

Pınar Kür, nedense, aydınları bilinçlendirmeye götüren yolun kitaplıklardan çok yataklardan geçtiğine aklını takmış. (Bir de sevdiği kişiler ya Seyda gibi güzel, ya da Selim ve işçi Memet gibi yakışıklı olacak!) Selim, Seyda'nın kafasına yatak odasından geçerek ulaşmıştı. Sorbonne'da, "felsefenin birinci yılında" okuyan, 18 yaşındaki Fransız kızı Josette de öyle: Selim'i yalnızlığından kurtarır, zevk, sevinç ve "bilinç" verir Selim'e... Selim'in düşünsel gelişiminde troçkist Josette'in etkileri önemli olur. Selim, Fransa'daki 68 olaylarından söz ederken "İşçi sendikalarının ihaneti, partilerin tutumu" gibi sözler eder; Fransız Komünist Partisi, Selim'e göre, "cici bir Komünist Partisi" dir. Ama, yukarda da dediğim gibi, Selim'in kişiliği yamalı bohça gibidir: 125. sayfada "İşçi sendikalarının ihaneti, partilerin tutumu" diyen Selim, bakarsınız, 188. sayfada, aynı 68 olaylarından söz ederken "Yiğitlik süsü verdiğimiz, tehlikeli bir eğlenceydi aslında." deyivermiş.

Burjuva kökenli bir aydının "bilinçlenme" sini oldukça özel koşullara bağlıyor Pınar Kür: "Bizim gibilerin Türkiye içinde kaldıkları sürece sınıf değiştirebilmeleri hemen hemen tüm olanaksız. Yoksulluğu, yabancılığı nasıl yaşardım babamın milyonları kümelenmiş dururken?" Selim söylüyor bunları. Aslında, burjuva çocukları inansalar Selim'in dediklerine, "bilinçlenme" için Paris'te hamallık yapmanın zorunluluğuna inansalar, doğrusu iyi olurdu, burunlarını sokmazlardı ciddî işlere; ne yazık ki hamallıkla bilinçlenme arasında bir ilişki yok.

Pınar Kür, gözlem gücünden çok imgelem gücünü kullandığı zaman, roman kişilerinin gelişim çizgisini iyi izleyemiyor. Romanın başında, "Selim gibi hâlâ yerini arayanlar" (s.7) diyen Pınar Kür, 223. sayfada aynı Selim için Doğan'a şunları söyletir: "Selim'in bize olan üstünlüğü bu işin kuramını en iyi bilen kişi olmasının yanı sıra, uygulamasını da en bilenkişi..." Nedir Selim'in uygulaması: Zengin birinin oğlunu kaçırarak fidye istemek! Amaç: "Bu paraları topluyoruz, köylü çocuklarını, işçi çocuklarını yetiştirmek için. Arkadaşlarımızı Filistin'e gönderebilmek için." Sonra aynı Selim'e şunları söyletir Pınar Kür: "Bize karşı silah çeken varsa ellerine gökten inmedi ya bu silahlar? Öğrencileri birbirlerine kırdırmakta yarar gören, çıkar arayan kişilerce donatıldıklarını hepimiz biliyoruz. (...) Hepimizi hepten yok edecek bir baskı kurabilirler. Bu yoldalar" (s.253) Şu sözler de Selim'in: "En büyük düşmanımız hız bizim. Kaçınmamız gereken tek şey. Acele işe şeytan karışır demişler ya hani. Şeytanı karıştırmayalım işimize." (s.230) Ve Doğan'ın sorusu: "Peki işçi sınıfı ne olacakmış bu arada? " (s.287)

Bunlar Selim için, Doğan için "erken eleştiri". Hem çocuk kaçırarak "eylem" e giriş, hem bunları söyle! Olmaz öyle şey. O zamanlarda da bu eleştirileri yapanlar vardı, onların eleştirileri için "erken eleştiri" diyemiyoruz, çünkü onlar tutarlıydılar: Düşündükleri gibi davranıyorlardı.

Pınar Kür, Selim'in kişiliğinde önemli bir fırsatı kaçırmış: Eleştiri yerine idealize etmeyi yeğlemiş. Ve bu tutum romanın bütünlüğüne büyük ölçüde zarar vermiş.

Pınar Kür, işçileri, işçi hareketlerini anlatırken toplumsal ve tarihsel gerçeklikten çok düş gücüne yaslanıyor. Tek örnek vereyim: İşçi Memet ev sahibi olmak istemez ve bunu şöyle açıklar: "Yitirecek bir şeyim olsun istemiyorum. Sırtımda fazlalık bir şeyler taşıyarak girmeyeyim kavgaya. Günün birinde 'ya şu elimden giderse, ya bunu yitirirsem' diye hesaplar yapmak zorunda kalmayayım". Türkiye'de böyle düşünen evli ve bir çocuklu tek işçi bulunabileceğini sanmıyorum; böyle düşünenler, çıksa çıksa, sosyalizmi "başkalarını kurtarmak" sanan küçük burjuva aydınları arasından çıkar. İşçiler, tam tersine, yıllardır Sosyal Sigortalar Kurumu'nu sıkıştırarak daha çok mesken kredisi almanın kavgasını veriyorlar.

Pınar Kür'ün giderayak dokunduğu "ordu meselesi" (s.288), ajan çıkan mücadele arkadaşı (s.298), Oktay'ın C.H.P.'ye girme eğilimi, Seyda'nın "Neler neler değişti sen görmeyeli dediler ilk döndüğümde. Ben bir değişiklik görmedim oysa." sözleri.. romana pek çok şey "dolduran", ama bir şey "katmayan" sorunlar, ayrıntılar ve sözler.

Kitapta pek çok dizgi yanlışı var. Hepsi bir yana, ama 317. sayfada "muhbir" yerine "muhabir" dizilmesi ve bunun gözden kaçması rezalet! Bilgi Yayınevi titiz bir yayınevidir, düzelti işine daha bir özen göstermeleri gerekir.

Pınar Kür'ün romanı, takıldığım yanlarına rağmen, severek okuduğum bir roman. Ve Pınar Kür, bundan sonra, bütün yazacaklarını ilgiyle izleyeceğim bir romancı.

ANKARA SANAT TİYATROSU DÜNYA SİNEMASINDA

ANKARA SANAT TİYATROSU BU GÜNDEN İTİBAREN, DÜNYA SİNEMASINDA OYUNLARINI SAHNELEYECEK AST, BİR AY SÜRE İLE, 1974-75 SEZONUNDA YILIN OYUNU SEÇİLEN, M. GORKİ - B. BRECHT ÜRÜNÜ "ANA" YI, SEVGİ SOYSAL'IN HEDDA ZİNNER'DEN ÇEVİRDİĞİ "DİMİTROF"U, BİLGESU ERENUS'UN YAZDIĞI VE MÜZİKLERİ TİMUR SELÇUK, EZGİ SÖZLERİ İSE ÇİĞDEM TALU TARAFINDAN HAZIRLANAN "NEREYE PAYİDAR" I VE ÖMER POLAT'IN "ALADAĞLI MİHO"SUNU OYNAYACAK. HAZİRAN AYINDA ANADOLU TURNESİNE ÇIKACAK OLAN GRUP, EYLÜL VE EKİM'DE İSE, İZMİR'DE OLACAK.

AZİZ NESİN — **böyle gelmiş böyle gitmez** — **2.BÖLÜM**

FOTOĞRAF ÇEKEN İNGİLİZLER PAÇAYI UCUZA KURTARDILAR

Onlar keyvikalaar deyip durularken, iskele çımacısı da bizi dinliyormuş sokulup bana,

- Yahu, dedi, adamlar demindenberi Kavaklar diye çırpınıp duruyorlar. Kavaklar'a gitmek istiyorlar be!

Çımacının uyarışıyla "Kavaklar"ı, İngiliz ağzıyla "Keyvikalaar" diye söylediklerini anladım.

Bilet alıp Kavaklar'a giden vapura bindik. O zaman Boğaziçi vapurlarında şarkı plakları çalınır, şarkılar hoparlörle Boğaziçi'nin iki yakasına duyurulurdu.

Vapurun güvertesindeydik. Alaturka şarkılarımızı çok özgün bularak beğeneceklerini sanıp, şarkılarımızı nasıl bulduklarını sordum. İkisi de elleriyle kulaklarını tıkayıp, yüzlerini buruşturup sevmediklerini söyledi. Çok bozulmuştum.

İstanbul'a turist olarak mı geldiklerini sordum. Çoktanberi Türkiye'deymişler. Karabük Demir Fabrikasının kurulmakta olduğu yıllardı. Bu iki İngiliz de Karabük Fabrikasının kuruluşunda çalışan mühendismiş.

Ceketinin sol üst cebindeki "R.A.F.", şişman mühendisin adının baş harfleri miydi ? Hayır, "R.A.F.", Kralf Hava Kuvvetleri demek olan "Royal Air Forces" sözüklerinin baş harfleriymiş. İki İngiliz mühendisi de hava binbaşısıymışlar. Herhalde yedeksubaydılar.

Bindiğimiz vapur, zikzak çizerek Anadolu ve Rumeli yakasındaki biçok iskeleye uğruyordu. İki mühendis de kayışlarından boyunlarına asılı fotograf makineleriyle vapurun güvertesinden boyuna Boğaziçi kıyılarının fotoğraflarını çekiyorlardı. Kavaklar'a gittik. Anadolu Kavağı'nda bir süre iskelede bekledikten sonra vapur geri döndü. Beykoz iskelesinde, vapurdan inip, karşı kıyıya geçmek için başka vapura aktarma edecektik. Beykoz iskelesine indiğimizde, resmi giysili iki polis yanımıza gelip bu iki İngilizi karakola götürmek istedi. İngilizler nedenini sordular. Ben tercümanlık ediyordum. Polisler, nedenini karakola gidince öğreneceklerini söylediler. İngilizlerin karakola çağrılmalarından korktum ama, onları bırakıp gitmeyi kendime yediremedim. Karakolda yarımyamalaktan da kötü İngilizcemle onlara yardım etmeliydim.

Karakola gidince, İngilizlerin suçunu öğrendik. Bunların vapurdan Boğaziçinin fotoğraflarını çektiğini gören bir sayın muhbir yurttaş, işini gücünü bırakıp bizi Anadolu Kavağına dek izlemiş. Vapur iskelede beklerken, o koşup karakola, iki İngiliz casusunun Boğaziçi'nin fotoğraflarını çektiğini ihbar etmiş.

İki İngiliz, fotoğraf çekmek yüzünden neden karakola getirilip kimliklerinin saptandığını soruyorlardı. Komiser, yasak bölgenin resimlerini çektiklerini söyledi. Yanlarına iki polis verilerek iki İngiliz mühendis vapurla Galata'ya ordan İstanbul Emniyet Müdürlüğüne gönderildi. Yasak bölgede fotograf çekmek sözkonusu olunca korkum büsbütün arttı. Benim de yanlarında olduğum okulda öğrenilirse, beni okuldan kovarlardı. Daha da başka kimbilir ne cezalara çarptırılırdım... Sanki, bilip istemeden bir casusluk olayına karışmış gibiydim. Böyleyken, yine de İngilizleri bırakamıyordum. Onları bırakmak çok ayıp geliyordu bana.

Emniyet Müdürlüğü, yine şimdiki yerinde, eski Sansaryan Hanı'ndaydı. Emniyet Müdürlüğüne geldiğimizde hava kararmak üzereydi. Ben de onlarla Emniyet Müdürlüğüne girdim. Orda iyi İngilizce bilen bir görevliyle iki İngiliz konuştu. Hızlı konuştuklarından iyi anlayamıyordum ne konuştuklarını. İkisinin de kimlikleri saptandı. Fotograf makinelerini alıp götürdüler. Az sonra geri verdiler. Makinelerdeki filmleri çıkarıp almışlardı. Filmleri, ya kontrol etmişler, ya da edeceklerdi. İki İngilizi salıverdiler. Çok şaştığım şey, bana neden İngilizlerle dolaştığımı sormamalarıydı.

Dışarı çıktığımızda hava kararmıştı. İkisi de yardımım için teşekkür etti. Orda ayrıldık. Tehlike savuşmuş, ben de kurtulmuştum. Okula gittiğimde, çoktan akşam yemeği yenmiş, müzakere saati başlamış, arkadaşlar dersliklere girmişlerdi.

YİNE ALAYA ÇIKANLAR

Sekizinci sınıf sınavları da bitmişti. Ama karnelerimiz daha verilmemişti. Onbeş günlük kamp başlamıştı. Yine her sabah kampa gitmek için toplandığımız dış bahçede yoklama yapıldıktan sonra onar, onbeşer öğrencinin adı okunuyor, adları okunanlar alaya gönderiliyordu. Listede adı okunan her öğrenci, kurşuna dizilmeye gidermiş gibiydi. Listede adları okunmadığı için sevinenler de vardı. Bunlar, alaya çıkarılmaları olasılığı bulunan öğrencilerdi. Ama alaya çıkmak tehlikesini o gün için atlattıklarına sevinirler, korku içinde ertesi sabah yoklamasını beklerlerdi.

DEVAM EDECEK

HAFTANIN SANAT TAKVİMİ

SERGİLER

• Galeri Baraz'da Nuri İyem'in "Göç, Güzellerimiz, Göreme, Gecekondular" konulu resim sergisi 3 mayıs cumartesi günü kapanıyor. Baraz'da Hayri Karay 3-18 mayıs arası heykellerini sergileyecek.

• Harbiye Şehir Tiyatrosunda Türk Kültür Vakfı'nın düzenlediği "1. Genç Amatör Sanatçılar Sergisi", 3 mayıs'tan itibaren izlenebilecek.

• Burhan Uygur, Ankara Artisan Galeri'de 3 mayısta resimlerini sergiliyor.

• İrfan Demirkol'un "Korkmak Yok Yılmaksa Asla" adlı fotoğraf sergisi, 2 mayıs pazar gününden itibaren Ankara Or-An Galerisinde gezilebilir.

• Devlet Güzel Sanatlar Akademisinde "1960-1975 Fransız Sanatı Panoraması" adlı sergi var. "Hacimler-Çağdaş Alman Grafiğinden Örnekler" sergisi ise, 4 mayıs'ta kapanıyor. Işıl Özışık'ın Ertem Kültür Merkezindeki suluboya resim sergisi de 4 mayıs'ta kapanacak. Ertem Kültür Merkezinde 5 mayıs çarşamba günü Sevin-Fatin Rüştü Yener'in ortak resim sergileri açılıyor.

• Melda Kaptana Galerisinde, Balkan Naci İsimleyi'nin resimleri 4 mayıs'a kadar izlenebilecek.

• Fuat Soyhan'ın Beyoğlu Olgunlaşma Enstitüsündeki resim sergisi ise, yine 4 mayıs'a kadar gezilebilecek.

• Asuman'ın resimleri, 4 mayıs'tan itibaren Ankara Türk-Amerikan Derneğinde izlenebilecek.

• Ayhan İlter ise, "Bahar 76" konulu resim sergisini 4 mayıs salı günü Türk-İş Galerisinde açıyor.

• Peyman'ın Maskları, Ali Poyrazoğlu Tiyatrosunda sergileniyor. Karikatür Müzesinde "Başkentten Çizgiler" konulu karikatür sergisi var.

• Darüşşafaka Çemberlitaş Galerisinde ise, "Kitaplara Özgürlük" adlı karikatür sergisi gezilebilir.

• Ankara Olgunlaşma Enstitüsü öğrencilerinin resim sergisi 5 mayıs'ta, Ak Sanat Galerisinde açılıyor.

• Ankara Alman Kültür Merkezinde "İnsana Daha Uygun Çevre İçin Tasarım" konulu sergi 5 mayıs'tan itibaren izlenebilecek.

• Taksim Sanat Galerisinde Gül Derman, Orhan Tamer ve Türkân Rador'un resim sergileri 6 mayıs perşembe günü kapanıyor.

• Yaprak'ın Aydın Cumalı Galerisindeki resim sergisi 7 mayıs'a kadar gezilebilir. Cevat Dereli'nin resimleri ise, 8 mayıs'da sergilenecek.

• Ankara Sanat Galerisinde Köksal Önem'in resimlerinden oluşan sergi de, 7 mayıs'ta kapanıyor.

• Ahmet Esmer, Fikri Soylu ve A. Hikmet Vardar'ın Tünel'deki Arkadaş mağazasında açtıkları fotoğraf sergisi 8 mayıs'a kadar sürecek.

• Ankara Rotary Kulüplerinin ilk, orta, lise ve dengi okullar öğrencileri arasında düzenledikleri "Çevre Sorunları" konulu resim yarışmasında, ilk değerlendirmede derece alan yapıtlar, 8 mayıs'a kadar Odalar Birliğinde izlenebilecek.

• Hamdi Telli, Tahsin Saltık, Mehmet Karaboncuk'un "Eski Ankara Evleri" konulu fotoğraf sergileri 8 mayıs'a kadar gezilebilecek.

• Mustafa Aslıer'in Akbank Osmanbey Şubesinde açtığı onyedinci kişisel resim sergisi 17 mayıs'a kadar sürecek.

• Görsel Sanatlar Merkezinde üç sergi var: Gülgün Başarır'ın "Yaşam Kesitleri" konulu resim sergisi, Yaşar Çallı'nın resim ve Bekir Sıtkı Üçer'in heykel çalışmaları.

GÖSTERİLER

• Ankara Sinematek Derneği, 3 mayıs pazartesi günü saat 18.30'da, Çağdaş Sahne'de, Andrzej Wajda'nın "Adanmış Toprak" filminin bir gösterisini düzenledi.

• Yine Ankara Sinematek Derneği 4 mayıs salı 21.00'de Çağdaş Sahne'de Özcan Arca'nın "Merhaba" adlı yapıtını gösterecek. İngiliz Kültür Derneğinde, 5 mayıs çarşamba 18.00'de "Shakespeare'in Adası" adlı film var.

• Ankara Alman Kültür Merkezinde 5 mayıs çarşamba saat 18.30'da "Dil ve Kültür Filmleri Gösterisi" izlenebilir.

• İngiliz Kültür Derneği 6 mayıs perşembe 18.00'de Ken Loach'un "Kes" adlı 1969 yapımı filmini sunacak.

• Ankara Sinematek Derneği Çağdaş Sahne'de, 6 mayıs perşembe 18.30'da Andrzej Wajda'nın "Düğün"ünü gösterecek. Eskişehir Akademi Sinema Derneği 8 mayıs cuma saat 20.30'da Lütfü Ö. Akad'ın "Hudutların Kanunu" adlı filminin bir gösterisini düzenledi. Aynı gösteri, 8 mayıs cumartesi saat 14.30'da yinelenecek.

KONSERLER

• 3 mayıs pazartesi saat 20.30'da Maksim'de Peter Toperczer'in piyano resitali var.

• 6 mayıs perşembe saat 20.30'da Ankara Türk-Amerikan Derneğinde, Cecilie Jones (keman) ve Oğuz Onaran (piyano), bir resital sunacaklar.

• Müfide Özgüç, 6 mayıs perşembe 20.30'da Ankara Alman Kültür Merkezinde, Metin Öğüç'ün (piyano) eşliğinde, bir lied resitali verecek.

• Robert Kolej Müzik Şenliği, Arnavutköy'deki okul binasında devam ediyor. Şenlik, 9 mayıs pazar günü sona erecek.

TİYATROLAR

• Çamlıca Oyun Kolu, Ümit Denizer'in yazdığı ve Yaşar Selçuk'un yönettiği "Mutluluklar Ülkesi" adlı oyunu İstanbul okullarında sergiliyor. Gösteriler daha sonra, çevre il ve ilçelerde de yinelenecek

• Devlet Tiyatroları Eskişehir'de "Yunus Emre'yi Anma Haftası" nedeniyle, Kemal Bekir'in, Nahit Sırrı Örik'in romanından oyunlaştırdığı "Düşüş"ü, 8 mayıs'ta sahneleyecek.

KONFERANSLAR AÇIK OTURUMLAR

• Semih Balcıoğlu, Harbiye Yapı Endüstri Merkezinde, 4 mayıs salı günü saat 18.00'de, "Cumhuriyet Dönemi Türk Karikatürü" konulu projeksiyonlu bir konuşma yapacak.

• 5 mayıs çarşamba günü 18.30'da, Çağdaş Sahne'de "Türkiye'nin Bugünü ve Geleceği" konulu bir açık tartışma var.

• 5 mayıs çarşamba günü saat 18.30'da, D.G.S.A. Mezunları Derneğinde, Şevket Türkay "Porselenin Öyküsü" üzerinde konuşacak.

• Sanatçılar Birliği 5 mayıs'ta Harbiye Şehir Tiyatrosunda "Hakan" ve "Düşüş" oyunları üzerinde bir açık oturum düzenliyor. Saat 16.30'da başlayacak açık oturuma, Prof. Tarık Zafer Tunaya, Cevat Çapan, Zaven Biberyan, Kemal Bekir ve Burçin Oraloğlu katılacaklar.

GÜNÜBİRLİK • CEMAL SÜREYA

YENİ GAZETECİLİK

Dünyanın en çok para kazanan gazetecisi Amerika'da yaşıyor. Adı: Art Buchwald. Yazılarından yılda dört buçuk milyon lira kazanıyor. Çok fazla yazdığını da sanmayın: Topu topu haftada üç yazı. Okurlarına olan biteni anlatan bir yazar değil Art Buchwald. Röportaj falan da yapmıyor. Öyle sık sık yolculuklara da çıkmıyor. Önünde birikmiş dosyalar da yok. Yazıları da kısa: Ortalama üç daktilo sayfası kadar. Ama bu yazılar yüz kadar gazetede iktibas ediliyor.

Servan-Schreiber, Art Buchwald'ı yeni gazeteciliğin en belirgin temsilcilerinden biri olarak görüyor. Çünkü, diyor, Art Buchwald, herkesin bildiği bir olayı kendine özgü bir anlatımla, bir humour'la yeniden ortaya koymakta. Haftada yazdığı üç kısa yazıyla çağdaş toplumun, toplumsal ve siyasal geleneklerin korkunç bir eleştirmeni olarak belirmekte. Art Buchwald, gazetecilik mesleğinin büyük dönüşümünden sonra ortaya çıkmış yeni yazar tipinin örneği.

Önceleri yazılı basındaki edebî hiyerarşide ilk sırayı romancılar, oyun yazarları, şairler alıyordu. Kutsaldılar bunlar. İkinci sırada deneme yazarları (Bergson, Bernard Shaw, Jean Paul Sartre), büyük biyografi yazarları geliyordu. En altta da gazeteciler. Gazeteci demek, olayları "ham" olarak ortaya koyan adam demekti. Bunları sonradan daha uzman eller işleyecek, kotaracaktı. Haber? Haberin kotarılması da yeraltından maden cevherinin çıkarılması gibi bir şeydi. Gazetecinin görevi haberi bulmak ve başka ellere ulaştırmaktı. Bir bakıma edilgindi gazeteci. Gazetecilik röportaj demekti. Araçları: bir not defteri, bir çift sağlam ökçeli papuç.

Nicedir bu alanda büyük bir değişme görüyoruz. Bugün haber bir dönüştürme sanayii haline gelmiştir. Haberin tazeliği ve niceliği yanında onun kamuoyuna ulaştırılması da büyük önem kazanıyor: Gazeteciden iletişim adamına geçiliyor. Eski gazeteci gözlemciydi, soruşturmacıydı. Günümüz gazetecisi olayı yeniden var etmek, toplumdaki yerine oturtmak için dille uğraşıyor, yeni sözcükler arıyor. Bir iletişim adamı olarak, günlük haberleri zaten bürosuna girdiği zaman masasının üstünde bulmaktadır. Evinde radyoyu, televizyonu izlemiştir. Onun rolü dört noktada özetlenebilir: Yalınlaştırmak, yoğunlaştırmak, seçmek ve bireştirmek. Burada en yaratıcı iş bireştirmektir. Bireştirmek deyince işin içine kişisel kanılar, görüşler de giriyor. Burda da değişme var. "New York Times" te yazma ilkesi şöyle belirlenmekteydi: "Redaktör, kişisel kanılarını kendine saklayacak, bunları okura ulaştırmayacaktır. Görüşlerin açıklanması başyazarlara ve eleştirmenlere bırakılmalıdır". Gerçekten de eskiden "Nouvelle Observateur" de, hatta "Le Monde"da, tepkilerle, kimi zaman da istifayla sonuçlanabiliyordu. Bugün öyle değil. Gazetecilikteki Latin geleneği giderek ortadan kalkıyor gibi. "Yeni gazetecilik" denen yeni eğilimde redaktör bir romancı gibi davranıyor, olaya "ben"i sokuyor. Daha çok Amerikan basınında görülen yeni gazeteci tipinin belirgin bir örneği de ünlü romancı Norman Mailer. Yalnız bu yeni tavır geleneksel Amerikan röportajcılığına aykırı düştüğünden tartışılıyor da. Yazarın olaya "karışması" nı geçici bir sayrılık, bir benci'lik olarak görenler var.

Burda basın imparatorluklarına karşı direnen, bağımsızlığı için çalışan yayın organlarından da söz edelim. Bunun en tipik örneği "Le Monde". Bu gazete, ayrıca, sermayesinin yarısından fazlasına çalışanların ortak olduğu bir örgüt de kurmuştur. Böylece çalışanlar gazetenin yönetimine katılmış olmaktadırlar.

Servan-Schreiber'in 550 sayfalık yapıtında Türk basınına bir cümleyle değiniliyor. Yazar Başkent Ankara'da 23 gazete çıktığını, ama bunların 100-1000 arasında satış yaptıklarını söylüyor. Böylesi yayın organlarına gazete adının, resmî istatistikler dışında, verilemeyeceğini de sözlerine ekliyor.

SPOR

Mevsim sonunda Almanya'ya gidiyor

Gegiç: "Türkiye'de futbolcu parayı alıp yan gelip yatıyor,,

İSTANBUL- Fenerbahçe Teknik Direktörü Abdullah Gegiç "Türkiye'de, transfer parasını alan şöhretli futbolcular parayı cebine koyunca iş bitti diye ipe un seriyor ve ne yöneticiyi, ne de hocasını dinliyor" dedi.

"Türkiye'de şike denen bir illet futbolu kemiriyor."

Türkiye'de futbolcuların şımarık olduğunu söyleyen Abdullah Gegiç şunları söyledi: "Oyuncular hiç bir zaman tam anlamı ile kendilerini vermiyorlar. Futbolcu beni dinlemediği zaman, şikâyet edecek yer de bulamıyorum. Zira kulüp başkanlarına bile baş kaldırabiliyorlar.

Futbolcunun başarısızlığın da en büyük hedef antrenör veya teknik direktör oluyor ve bu onun işine son verilmesine kadar gidiyor. Bu nokta antrenörün futbolcu üzerindeki etkisini yok ediyor ve prestijini sarsıyor. Türkiye'de antrenörlük yapmamak istememin bir nedeni bu.

Alman Futbol Federasyonunun açacağı kurs için müracaat ettim. Cevap gelirse Almanya'ya gideceğim. İş bulursam çalışmayı düşünüyorum."

Gegiç, öğrencilerinden memnun değil.

Türkiye'de 9 yıl çalıştığını söyleyen Abdullah Gegiç, "Evet bu süre içinde belki bir takımı şampiyon yapamadım. Ama her zaman futbol disipline ve futbol terbiyesine sıkı sıkıya bağlı kaldım.

Geldiğim zaman Türkiye'de futbol daha iyi ve daha dürüst oynanıyordu. Ama şimdi şike denen bir illet futbolu kemiriyor. Kimse buna nasıl çare bulunur, nasıl tedbir alınır, düşünmüyor." (THA)

Avrupa Şampiyonu Cemal Kamacı

Cemal Kamacı klasmanda 5. sırada

MEXİCO CİTY: Dünya Boks Konseyi, 63,5 kilo Avrupa Şampiyonu Cemal Kamacı'yı sikletinde, dünya klasmanında 5. sırada gösterdi.

Cemal Kamacı'nın sikletinde, Tayland'lı Sansak Maunsurin dünya şampiyonudur.

Kamacı, Amerikalı Monroe Brooks, Porto Rikolu Benitez, Kolombiyalı Antonio Cervantes ve Arjantinli Carlos Gimenez' in arkasından gelmektedir. (A.A.)

KISA

★ *KONYA-Bisiklet Milli Takımı Hazırlık Kampı Konya'da açıldı. 6 Mayıs'a kadar sürecek kampa 20 bisikletçi katılmakta.*

Kamp sonunda yapılacak seçmeyi kazanacak bisikletçiler, Çekoslavakya'da yapılacak 5 etablık müsabakalara katılacaklar.

★ *BUDAPEŞTE -Dün gece Budapeşte'deki Nep stadion Stadyumunda yapılan final karşılaşmasında MTK-VM takımını ilk yarıda Szabo'nun attığı golle 1-0 yenen Ferençvaroş, Macaristan Futbol Kupasını kazandı.*

★ *SAN JOSE. CALİFORNİA-ABD'nin olimpiyat takımı için çalışmalarında San Jose Üniversitesi öğrencilerinden Mac Wilkins, diski 70.84 metre fırlatarak yeni bir dünya rekoru elde etti.*

KISA

GENÇLERİMİZ YUGOSLAVYA'YI GÜZEL BİR OYUNDAN SONRA 72-65 MAĞLUP ETTİ

Türkiye, ilk kez Gençler Basketbol Şampiyonu oldu

BURSA-14. Balkan Gençler Basketbol Şampiyonluğunu Yugoslavya karşısında çok güzel bir oyun sergileyen Türk Genç Basketbol Takımı kazandı. İlk kez Balkan Gençler şampiyonu oldu.

72-65 Türk Genç Basketbol Takımının galibiyetiyle sona eren müsabakada takım kadroları şu isimlerden oluştu:

HAKEMLER: Aldo Albanesi (İtalyan) Petar Chichkov (Bulgaristan)

TÜRKİYE: Ömürden(10), Erman (8), Mehmet (23), Aytek (6), Sadi (6), Serdefe(21) Melih

YUGOSLAVYA: Mile(4), Slobodan(2), Branko(2), Zeljko (7), Nebojsa(28), Miodrag(10) Cebo(12)

Öte yandan, Türk Basketbol Takımının ilk kez Balkan Gençler Basketbol Şampiyonu olması, basketbolseverler tarafından büyük bir sevinçle karşılandı. Kapalı Spor Salonunda ellerinde bayraklarla şehir içine dağılan gençler, Atatürk Anıtı önünde İstiklal Marşı söyleyerek dağıldılar.

BEŞİKTAŞ KONGRESİ 8 MAYIS'TA

Beşiktaş Kulübünün Kongresi, verilen bir listenin geçersiz sayılması nedeniyle 8 Mayıs'a ertelendi.

Kongreye katılan İdealist grup ile İktidar grubunun, listelerini yarın vermeleri bekleniyor.

Pendik

(Baştarafı 1. de)

keye girmiştir". Açıklamada bu konuda şöyle denilmektedir: "Birim fiyatlardan indirim yapılmadıkça verilen toplam fiyatlar bir anlam taşımaz. 247 milyonluk teklif, ihaleyi almak için bir koz olmaktan başka anlam taşımaz. En iyimser bir tahminle ilk teklifteki 435 milyon lira bedele çıkacaktır. İhaleyi alan firma 247 milyonluk imalâtı yapıp bir tasfiyeye gitmesi tehlikesi karşısında yapabilecekleri fazla bir şey yoktur. En iyimser bir tahminle hazine 100 milyon liralık bir zarara sokulmuş olmaktadır."

İki milyon sermayesi olan ve Pendik'te işe başladıktan bir gün sonra Denizcilik Bankasından 35 milyon lira avans alan Cavuşoğlu-Kozanoğlu firmasının sahiplerinin, Ulaştırma Bakanı Halit Menteşe ile Orman Bakanı Turhan Kapanlı'nın yakınları oldukları da ileri sürülüyor. İMO İstanbul şubesinin açıklamasında ayrıca, İzmir iskan bölgesi içinde büyük masraflarla deniz doldurularak inşa edilen tersanenin konumunun da hatalı olduğu görüşüne yer verildi.

Daha ekonomik olan mekanik ve hidrolik sistemler yerine pahalı "senkrolift" sisteminin seçildiği ve işin Pearlson Engineering Com. Inc. adlı bir Amerikan firmasına verildiği belirtilen İMO açıklamasında, "Tesisatın yapımına karar verildiğinde şirketin Türkiye mümessilliğini kim almıştır? Ve bu mümessilin D. B. Nakliyatı Genel Müdürü ile yakın akrabalığı var mıdır?" şeklinde sorular yöneltildi. Konunun meclis soruşturması haline getirilmesi istendi.

Ali Topuz

(Baştarafı 1. de)

hiçbir zaman politikada kendime bir hedef seçip, o hedefe ulaşmak için hergün bir taş koyup merdiven yaparak, o yere gitmiş insan değilim" dedi.

Topuz, "Deniz Baykal ile aranızda ne gibi ayrılıklar var?" şeklindeki soruyu şöyle cevapladı:

"-Merkez Yönetim Kurulundan ayrılan arkadaşlarımızla aramızda önemli bir görüş ayrılığı olduğu kanısında değilim. Bizim, birlikte çalışırken ayrılışımızın nedenlerini, doğrusu anlayabilmiş değilim. Çünkü ayrılan arkadaşlarımızla, aramızda siyasal doğrultuda hiç bir fark yoktur. Arkadaşlarımız, bazı yöntem farklılıklarından bahsetmektedir. Olabilir, ama bunların bir kadronun birbirinden ayrılması sonucunu doğurmaması gerekirdi."

Topuz, Kurultay'da, bu çözülmelerin yeni klikleşmeleri ortaya çıkaracağını ummadığını, Merkez Yönetim Kurulundan ayrılanlarla Kurultay'da birlikte davranacaklarını ümit ettiğini de belirtti.

Merkez Yönetim Kurulunda ayrılanların yerini doldururken sadece Ecevit'e inançlarının rol oynadığını, bu davranışın ardında başkaca faktörler aranmaması gerektiğini öne süren Topuz, şöyle konuştu: "Benden daha genç CHP'li politikacılara mesajım şu: Herkes CHP'de belli yerlere gelebilir. Fakat hiç kimse önceden bir hedef seçip, oraya ulaşmak için herşey mübahtır, görüşü içinde olmamalıdır."

Topuz, yeni muhalefet stratejisinde ağırlığın hem parlamento içinde, hem parlamento dışında verileceğini bildirmiş, "İkisi birlikte yapılacaktır. Ülkenin her yerinde her kesin bu çelişkileri görmesi lâzımdır." dedi.

"KİRALIK KATİLLER İSTEDİKLERİNİ YAPAMAYACAKLAR"

Öte yandan CHP Ankara İl Gençlik Kolu Başkanı Öncül Kökten göreve yeni başlamaları nedeniyle ilçe gençlik kollarına gönderdiği genelgede, ne kadar zor bir görev devraldıklarını bildiklerini, ama bütün bu zorluklara karşı bir güvenceleri bulunduğunu, bunun da CHP Gençlik kollarının "Halk iktidarı kurma" yolunda verdikleri inançlı kavga olduğunu söyledi.

Kökten yayınladığı genelgede özetle şöyle dedi:

"Bu kavgada fırsatçılığın, revizyonistliğin, kişilerin adamı olmanın yeri yoktur. O kişileri kitleler er geç kavganın dışında bırakırlar, çünkü onları asarlar. CHP ve dünya emekçilerinin tarihi bunun örnekleri ile doludur. Bundan böyle Ankara gençlik kolları il yönetimi olarak, halkımızın içinde, halkımızla birlikte sömürüye karşı verilen, faşistlerin saldırısına karşı her kavgada varız. Bundan böyle faşistler rahat uyku uyumayacaklar, sermayenin kiralık katilleri, her istediklerini rahatça yapamayacaklardır: Çünkü biz varız"

Bilindiği gibi Ankara İl gençlik kolları bir süre önce feshedilmiş ve yerine Öncül Kökten başkanlığında yeni bir müteşebbis heyet atanmıştı.

İstanbul'da

(Baştarafı 1. de)

cuk babasıydı ve bir süredenberi İstanbul'da çalışıyordu.

Alınan bilgiye göre, olay önceki gün gece yarısından sonra Kasımpaşa, Baruthane deresi Tonos üzeri mevkiinde meydana geldi. Gecenin karanlığından yararlanan kimliği meçhul şahıslar, Mehmet Kocadağ'ı bir süre takip ettiler ve Baruthanederesi mevkiine geldikleri zaman önünü kestiler. Saldırganlarla işçi arasında bir süre boğuşma olduğu tahmin edilmekte. Sanıklar, Mehmet Kocadağ'ı boğazının muhtelif yerlerinden bıçaklayarak, yol kenarına attılar

Polis, olaydan sonra kaçan, kimliği meçhul saldırganların bulunması için çalışmalara ve olayla ilgili soruşturmaya başladığını bildirdi.

AFİŞ ASARKEN ÖLDÜRÜLEN ÖĞRENCİ

Zincirlikuyu'da Philips Fabrikası duvarına afiş asmak isteyen bir öğrenci önceki gün tabanca ile vurularak öldürüldü.

Polisten verilen bilgiye göre, önceki gece saat 02.00 sıralarında Philips fabrikasının duvarına afiş asmak isteyen Timur Ziya adındaki bir öğrencinin kendisine engel olmak isteyen Yusuf Ertan İstekli isimli biri tarafından tabanca ile vurulduğu öne sürüldü.

Olaydan sonra yakalanan sanık Yusuf Ertan İstekli gözaltına alınarak sorgusuna başlandı.

ANKARA'DA 3 ÖĞRENCİ YARALANDI

Ankara'da Gazi Lisesi öğrencisi Fikret Aktaş ve Akşam Lisesi öğrencisi Üzeyir Bayraklı ile Rıza Güzelgün arasında önceki gün saat 19.00 sıralarında başlayan siyasal tartışma sonunda Rıza Güzelgün, Fikret Aktaş ve Üzeyir Bayraklı adlı öğrencileri tabanca ile yaralayarak kaçtı.

KARŞITA ÇIKAN ÇATIŞMADA 1 ÖĞRENCİ YARALANDI

Önceki gece saat 21.00 sıralarında sinemadan evine dönerken 6 kişinin saldırısına uğrayan Hüsnü Sürmeli Küpeli adında Eğitim Enstitüsü öğrencisi karnından yaralandı.

Ford

(Baştarafı 1. de)

önemli rakip, liberal eğilimli Morris Udall ise, en güçlü görüldüğü Wisconsin eyaletinde bile Carter'e geçildikten sonra ümidini yitirmiş durumda.

Büyük parti Kongresi'nde, yarışa katılmamış olmasına rağmen yine de Carter'e rakip olarak ortaya çıkması beklenen Senatör Hubert Humphry ise geçen gün yaptığı bir açıklamayla ön seçimlere hiç katılmayacağını, ve "faal olarak Başkan adaylığı için kampanyada bulunmayacağını" bildirmişti. Minnesota Senatörü, aynı zamanda "partisinin kendini adaylığa çağırması halinde hazır olduğunu"da belirtmesine rağmen, bunun küçük bir olasılık olduğunu bildiğini de eklemişti. (Politika-Dış Haberler)

Ecevit

(Baştarafı 1. de)

CHP Genel Başkanı, yeni mücadelede çizgileri ve yöntemlerinin ayrıntıları hakkında bilgi verirken şunları söyledi:

"Halk için açtığımız bu mücadeleyi ancak halkın desteği ile başarıya ulaştırabiliriz. Yeni mücadele yöntemimizde, hükümetin bizi sürüklemek istediği dar ve kısır çatışma çemberini kıracağız. Mücadele alanımızı, bozuk düzenin kalesi dışına çıkaracağız. Bunun için de bozuk düzenin ve düzeni büsbütün çarpıtarak sürdürmek isteyenlerin çelişkilerine, zaaflarına yükleneceğiz."

İŞÇİ HAKLARI

MC iktidarının bir kaç hafta öncesine kadar işçi kuruluşlarını güçsüzleştirme çabasında olduğunu, işçilerin memurlaştırılması kampanyasını açtığını, işçi ücretlerinin sınırlandırılması yolunda bütçe yasasına madde koyduğunu, grev kırıcılığı amacıyla işsizlerin sendikalaşmasına çalışıldığını hatırlatan Ecevit, iktidarın birden bire işçi yanlısı kesildiğini, bu tutumun bir aldatmaca olduğunu belirtti. Ecevit, sözlerine şöyle devam etti:

"Bunun nedeni, başlıca işçi sendikalarıyla CHP'nin işbirliği yolunda adımlar atmağa başlamış olmalarıdır. Bundan gözü korkan, telaşa kapılan hükümet, seçimlerin yaklaştığını da göz önünde tutarak şimdi işçileri tatmin çabası içine girmek zorunda kalmıştır. Böylelikle, CHP ile sendikaların işbirliğine yönelmeleri, daha ilk adımlar atılırken, olumlu sonuçlarını vermeğe başlamıştır.

Oysa, 1974'de CHP hükümete gelinceye kadar, toplu sözleşme ve grev hakkına rağmen, işçilerin milli gelirden alabildikleri pay çok düşük kalıyordu. İlk kez 1974'de CHP'nin başında bulunduğu hükümet döneminde, işçi gelirlerinde gerçek bir yükseliş başladı. Ortalama işçi ücretlerindeki gerçek yükseliş (yani fiyat artışlarının ve para değeri düşüşünün üstünde kalan yükseliş) 1974'de yüzde 8'i buluyordu. 1975'de ise gerçek işçi ücretleri yüzde 3 dolaylarında bir düşüş gösterdi.

Şimdi, seçimlerin yaklaşmış olması ve sendikalarla CHP'nin işbirliği olasılığının belirmesi karşısında, yani işçilerle CHP'nin ortak ağırlığı altında, hükümet, devlet işletmelerinde büyük ücret artışlarını kabul etme zorunluğunu duymaktadır.

Bu durumda işçi hareketi ne yapmalıdır?... Benim görüşüme göre, işçi hareketinin CHP ile işbirliğini resmileştirmesi, şu sırada, önemli ve ivedi bir sorun değildir.

Önemli olan bu işbirliğinin daha doğrusu dayanışmanın, açıkta ve fiilen yürümesidir. Şu sırada, işçilerin yapması gereken şey, isteyebildikleri kadar istemek ve hükümetin getirdiği hızlı enflasyona karşı kendilerini koruyabilmektir. Bu mücadelelerinde CHP işçileri bütün gücüyle destekleyecektir."

Yatırımlar konusunda hükümetin, dünyanın en sorumsuz hükümeti tavrında olduğunu ileri süren CHP Genel Başkanı şunları söyledi:

"Bu yılın DSİ programında yer alan ve bir çoğunun maliyeti 100 milyon lirayla 335 milyon lira arasında değişen sulama projeleri için konulan ödenekler, genellikle yüzer bin lirayı aşmamaktadır. Oysa bugün, yüz bin lirayla, bir sulama projesini başlatma şöyle dursun, bir ev yapımına bile baslanamaz. Bunlar gülünç rakamlardır"

Ecevit sözlerini şöyle sürdürdü:

"Kalkınmamız için büyük önem taşıyan enerji tesislerine gelince, Afşin-Elbistan santralının projesi de dış kredisi de hazır olduğu halde, bu projeye yapılan yatırım durmuştur. Antalya'daki Oymapınar santralının yapımında da bir kıpırdanış yoktur. Gecikme yüzünden, bu santralın maliyeti, şimdiden, bir buçuk milyar liradan 2 milyar yedi yüz milyon liraya yükselmiştir".

Halk iktidarına da değinen Ecevit şöyle dedi:

"CHP kendi iktidarında bu yüzden zor duruma düşmez, çünkü CHP, bir parti olarak değil, halk olarak iktidara gelecektir. Ülkeyi, başta işçiler ve köylüler olmak üzere, halkla birlikte, halkın örgütleriyle danışarak ve dayanışma içinde yönetecektir. Yetkiyi de, sorumluluğu da halkla paylaşacaktır. Kamu iktisadi kuruluşlarının yönetimini o kuruluşlarda çalışanlara bırakacaktır. Ürünlerin iç ve dış pazarlamasını üretici kooperatiflerine bırakacaktır ve kooperatiflerin bunu başarabilecek güce erişmesini sağlayacaktır.

CHP tekelci sermayeyi sınırlayacak, ama esnaf ve sanatkârların, aralarında birleşip büyük işletmeler kurmağa özendirecektir."

Ölçen

(Baştarafı 1. de)

tek sayarsanız, tanesinin 10 kuruşa geldiğini göreceksiniz. AP, iktidara geldiği zaman etin kilosu 20 liraydı. Şimdi 35 liradan satılmaktadır. Koyunun etinin kilosu 30 liradan 45 liraya fırlamıştır. Peynirin kilosu 25 liradan 40 liraya yükseldi"

Notlar

(Baştarafı 1. de)

İskenderun'da Ecevit'i, tezahürat yapan kalabalık "umudumuz Ecevit, üreten ve yöneten biz olacağız. Kula kulluk yeter. Milliyetçilik Ege'de, Ataşta, haşhaşta belli oldu. Faşizm döktüğü kanda boğulacaktır" pankartlarıyla karşıladı.

Sabah uçakla Adana'ya gelen Ecevit, havaalanında büyük bir halk topluluğu tarafından karşılandı. Parti otobüsüyle İskenderun'a hareket etti. Yol boyunca artan büyük bir araba konvoyu Ecevit'e eşlik ediyordu. Adana-İskenderun yolunun her beş-altı kilometresinde bir toplanan halk, Ecevit'e büyük sevgi gösterisi yaptı. Programa göre İskenderun'a gelinceye kadar beş ilçede konuşması gereken Ecevit'in yolu bunun dışındaki çeşitli yerlerde de halk toplulukları tarafından kesildi. Özellikle Urfa'dan çalışmaya gelen tarım işçileri CHP Genel Başkanı ve eşine büyük ilgi gösterdiler. Urfalı tarım işçisi kadınlar "Lu lu" çekerek Rahşan Ecevit'in boynuna sarıldılar. "Bizi kurtarın" diye bağırdılar. Tarım işçileri Ecevit'e günde 12 saat çalıştıklarını ve Urfa'da toprak reformu çalışmalarının tümüyle durduğunu söylediler.

Ceyhan girişinde konvoya yüzlerce araba katıldı. Ecevit'i büyük bir halk topluluğu karşıladı.

Ecevit, Toprakkale, Dörtyol ve Payas'ta yaptığı konuşmalarda, "1920'lerde Milli Kurtuluş savaşı yapmıştık. 1973'de halkın kurtuluş mücadelesi başladı. Bunu 1977'de başarıya ulaştıracağız" dedi.

Ecevit yol boyu konuşmalarında, "bizim istediğimiz düzen, anayasamıza tam olarak uyan, herkese düşünce özgürlüğü veren, devletin olanaklarını topraksız ve az topraklı köylülere ve kooperatiflere akıtan bir düzendir, vurguncularа ve spekülatörlere değil" diyerek, devam etti:

"500 liralık ayakkabı giyenlerin yanında yalınayaklılar da varsa, orada mutlaka düzen değişikliği yapmak gerekir. Anayasamız da bunu emrediyor. Anayasa işçiye ağırlık, köylüye toprak, çocuklarımıza eğitim olanağı emrediyor, Anayasaya karşı olan biz değil, her seferinde ondan yakınan Demirel'dir."

Ecevit, "Başbakan Ecevit" ve "Katil MC" diye bağıran kalabalığa "faşizme boyun eğmeyeceğiz" yanıtını verdi. "Katil Türkeş" diye bağıranlara "sadece kanlı bıçağın kendisine kızılmaz, ne söyleyecekseniz onu kullanana söyleyin. Biz özgürlük içinde barış, barış içinde ekmek sağlayacağız" diyen CHP Genel Başkanı Payas'ta kendisini "emekçi kentimize hoş geldiniz" pankartıyla selâmlayan halka "emeğin en büyük değer olduğu bir düzen kuracağız" cevabını verdi. Yol boyunca Ecevit'e çeşitli halk topluluklarından başka önünden geçtiği garnizonlardaki subayların ve erlerin selâma durdukları görüldü.

CHP'liler, gerek yolda gerekse İskenderun'da seçimler dahil olmak üzere şimdiye kadar burada bu denli kalabalığın görülmediğini söylediler. İskenderun'da Ecevit'i dinleyen kalabalık için yapılan en iyimser tahmin yüz binin çok üstündeki rakamdı.

İLAN

Y.S.E. Genel Müdürlüğü Kastamonu
Y.S.E. 16 Bölge Müdürlüğünden

SIRA NO - İŞİN ADI	KEŞİF BEDELİ	GEÇİCİ TEMİNATI	MÜRACAATI SON GÜNÜ	EKSİLTMENİN TARİH	GÜN	SAAT
1. Kastamonu-Merkez-Evciler-Civciler-Geyikli, Kastamonu-İhsangazi-Sünlük-Bozarmut Ky. Stabilize kaplama.	1349460.-TL	54234-TL.	10/5/1976	12/5/1976	Çarşamba	15.30
2- Kastamonu-Azdavay, Pınarbaşı-Ilıca-Muratbaşı, Kastamonu-Bozkurt-İlişi, Günvakti, Kastamonu Cide -İlyasköyü-Maltacı köyü, Kastamonu, Devrokani-Ulamış Ky. Stabilize kaplama.	1210805-TL.	50074-TL.	10/5/1976	13/5/1976	Perşembe	15.30
3- Kastamonu-Taşköprü-Yavuçkuyucağı-Kastamonu Tosya-Gökomuz-Ky. Stabilize kaplama.	1101256-TL.	46788-TL.	10/5/1976	14/5/1976	Cuma	15.30

Yukarıda gösterilen köyyollarına stabilize malzeme temini nakli ve figüre işleri 2490 sayılı kanunun 31 inci maddesine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

Eksiltme hizalarında yazılı tarih gün ve saatte Y. S. E. 16 Bölge Müdürlüğünde eksiltme komisyonu marifetiğle yapılacaktır. Şartname ve diğer evraklar Y. S. E. Genel Müdürlüğü Köy Yolları Daire Başkanlığında, 16 Bölge Müdürlüğünde, Zonguldak İl Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin eksiltmeye girebilmeleri için:

a) 1976 ticaret ve sanayi odası belgesi Şirket ise şirket sirküleleri ve faaliyet belgesinin ibrazı ile yukarıda hizasında yazılı geçici teminatı Kastamonu Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğüne yatırılarak makbuz almaları Banka teminat mektubu verildiği takdirde kanuni şekilde hazırlanmış banka teminat mektubu vermeleri.

b) En geç müracaatın son günü mesai saati sonuna kadar her iş için ayrı ayrı dilekçe ile Y. S. E. 16 Bölge Müdürlüğüne müracaat etmeleri ve dilekçelerine işlerin keşif bedelleri kadar cins ve öneminde bir iş yaptıklarına dair tasdikli iş bitirme belgesi veya en az bayındırlık Bakanlığından alınmış (C) gurubu müteahhitlik karnesi Taahhüt bildirisi Makine ve Techizat beyannamelerini dilekçelerine ekliyerek iştirak belgesi almaları lazımdır.

c) İsteklilerin eksiltme şartnamesine göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale saatından bir saat öncesine kadar makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri gerekmektedir.

d) Postadaki gecikmeler telgraf ile müracaatlar kabul edilmez. İlan olunur.

Basın: 15117-863

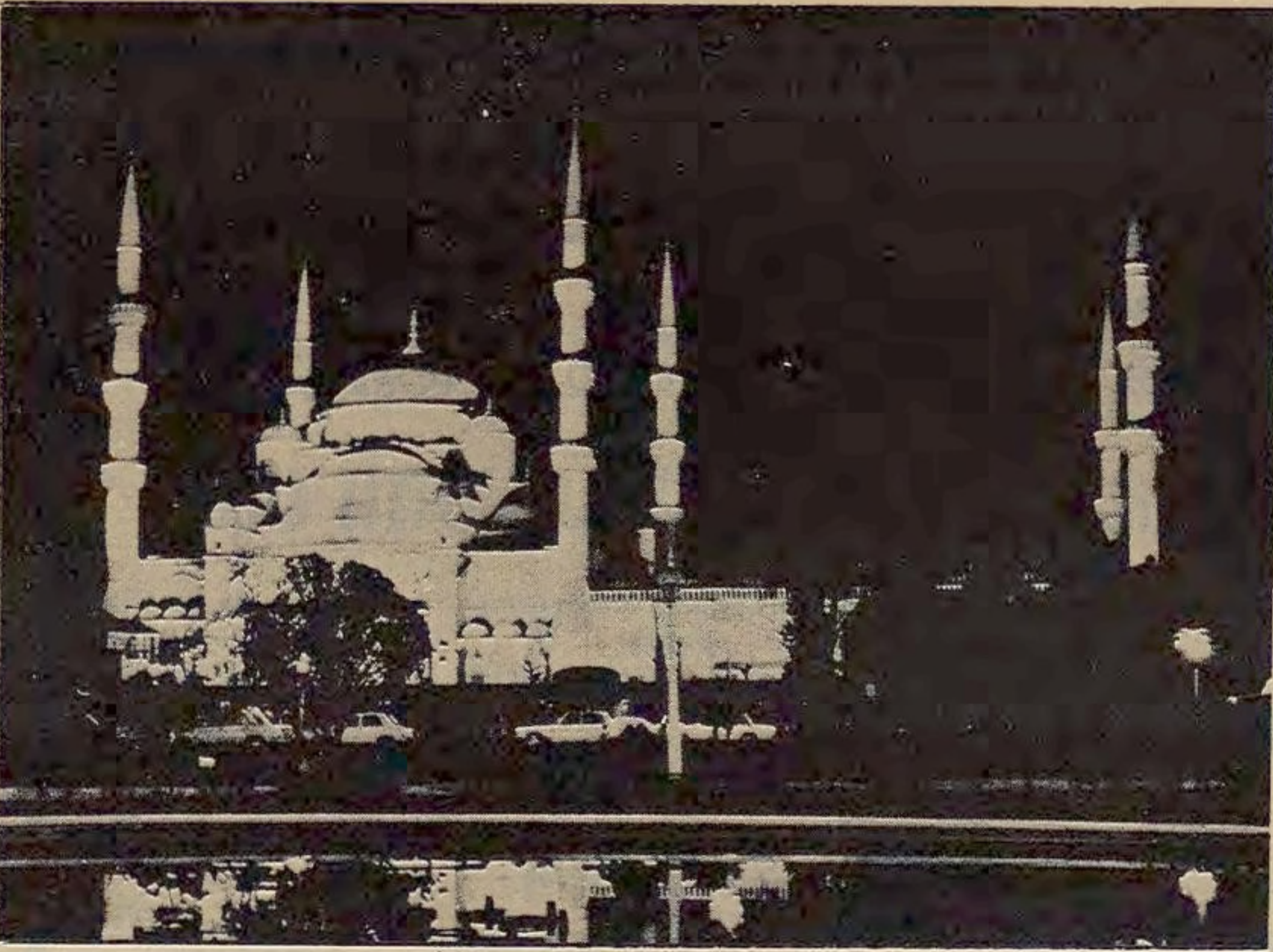
LEMAN ABBAS

İLE

BÜLENT ERCAN

NİŞANLANDILAR

30 Nisan 1976-İstanbul

İstanbul'da ses ve ışık gösterileri yapılıyor

T.C.Turizm Bankası Sultanahmet Ses ve Işık İşletmesi 1.Mayıs 1976 gecesinden itibaren Fransızca, İngilizce, Almanca ve Türkçe olmak üzere her gece bir ses ve ışık temsili vermeye başladı.

Yerli ve yabancı herkese ücretsiz olarak sunulan bu gösterilerde:

-İstanbul şehrinin kuruluşundan zamanımıza kadar olan özetlenmiş tarihçesi, Sultanahmet Camiinin yapılışı, inşa halinde iken, Padişah Sultan Ahmet ile mimar Sedefkar Mehmet Ağa'nın konuşmaları, Osmanlı İmparatorluğunun geçirdiği safhalar, anlatan bir temsil ses ve ışık kompozisyonlarıyla gösteriliyor.

Kentlerdeki en büyük sorun işsizlik ve konut

TÜRKİYE'DE KENTLEŞME ORANI BÜYÜK BİR HIZLA ARTIYOR

Tarım sektöründe makineleşme ve teknolojik yetersizlik, kırsal alanlarda yaşıyanları ekonomik çıkmazlara sokarak kentlere gelmelerine neden oluyor.

Kentleşme beraberinde birçok sorun getirmekte. Bunların başında konut ve altyapı yetersizliği gelmekte.

ADANA-Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından hazırlanan bir raporda, ülkemizde 1927 yılında yüzde 16,4 olan kentsel nüfus gelişiminin 1975 yılında yüzde 40,1'e ulaştığı, haberleşme ve ulaşım olanaklarının gelişmesinin ve tarımda makineleşmenin ülkemizde kentleşmeyi hızlandırdığı belirtilmektedir.

Kentleşme nedenleri ve sonuçları üzerine hazırlanan raporda özetle şu açıklamalar yeralmaktadır:

KENTLEŞME İLE SANAYİLEŞME ARASINDAKİ BİR BAĞLANTI

"Kentleşme ile sosyal ve ekonomik gelişme ve sanayileşme arasında kaçınılmaz bir bağ vardır. Türkiyegibi gelişim yolunda olan bir ülkede kentleşme hızının yavaşlamayıp, mutlak değer olarak artış kaydetmesi önemli sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Özellikle yeterli gelir kaynaklarına kavuşturulmamış belediyelerimizin bu günkü imkânları, nüfus artışının gerektirdiği altyapı hizmetlerini gerçekleştirmeye yeterli olmadığından, büyük kentler çevresinde altyapı hizmetlerinden mahrum, düzensiz konutlar gelişmektedir.

DÜŞÜK İSTİHDAM DÜŞÜK ÜCRET

Ülkemizde sanayi devriminin başlamasıyla şehirliler sanayi ve hizmetler faaliyetinin gerektirdiği karışık ilişkiler içerisinde kendilerine yerleşebilecekleri serbest sahalar aramaya itilmektedir.. Tarımsal toprakların aleyhine olan bu gelişme nüfusun bilinçsizce artışına, artan nüfusun cazibe gösterip tekrar yeni nüfus çekmesine ve dağınık toplumlaşmaya neden olmaktadır.

Nüfus bakımından en büyük payı alan kentlerimizde sanayi kesiminde çalışma olanakları yeterince geliştirilemediğinden, iktisaden etkin nüfus iyi tanımlanmayan hizmetler grubunda yığılmakta, işsizlik ve düşük istihdam başgöstermekte, ücretler seviyesi düşmektedir. Kentlerde oluşan bu nüfus yığılmaları, gecekondu denilen bütünleşmemiş kent alanlarını doğurmakta, ayrıca yerleşme, arsa spekülasyonu, trafik, su, elektrik gibi hizmet sorunlarını ortaya çıkarmaktadır. Kamu hizmetlerinde de kalite düşüklüğü meydana gelmektedir.

ÜLKE İÇİ GÖÇLERİN YÜZDE 40'INI İSTANBUL ÇEKTİ

Tarım arazisinde ekilebilir toprakların sınırına erişilmesi, tarım işgücünün yoğun kullanımını sınırlayan makineleşmenin başlaması, topraksız veya yeterli toprağı bulunmayanların sayısının artması, kara ulaşım ağının süratle gelişmesi ve tarım dışı etkinliklerin canlanması sonucu kırlardan kentlere başlayan göç önemli bir seviyeye ulaşmıştır.

Bir süre önce yapılan sayımlara göre, 5 yıllık bir dönemde ülkemiz içinde meydana gelen göçlerin yüzde 40'ını İstanbul, yüzde 20'ye yakın bir bölümünü ise Ankara çekmiştir." (A.A.)

Korkmazcan: "Anarşi ile mücadeleye Demirel'den başlamak gerekir„

ANKARA-(Politika)-DP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Korkmazcan, anarşi ile mücadeleye önce Demirel'den başlamanın gerekli olduğunu söyledi. Korkmazcan, Demirel'in anarşi konusu sadece eğitim kurumları ile ilgili göstererek, kendi ailesine ilişkin tedbirlerin yürütülmesini engellediğini bildirdi. Korkmazcan" anarşiyi durdurmanın ilk şartı, mücadele yönteminin üst katını şaibeden arındırmakla başlamaktır"dedi.

DP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Korkmazcan, Demirel'in üniversite yetkilileri ile yaptığı görüşmeler faydasız olduğunu belirterek kuruluşların Demirel'in bu davranışlarına âlet olmamasını istedi. Üniversite yetkilileri ile gösterişli toplantılar düzenlemenin anarji için geçerli çözüm yolu olmadığını belirten Korkmazcan, Demirel'in iş yapar görüntüsü içinde bulunduğunu söyledi.

Türkiye'nin türlü yolsuzluklardan sanık olan bir siyasinin entrikaları ile yönetilemeyeceğini söyleyen Korkmazcan konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Demirel meclis denetiminden kaçmak için Anayasa ve Demokrasi kavramlarına bile anarşi getirmiştir. Çeşitli kanunsuzlukların sanığı olan Demirel'in, kanunsuzluklarla mücadeleye kalkışması klinik konusu bir pişkinlik örneğidir. Türkiye'deki bütün kanunsuzluklar mazeret olarak Demirel'in şaibe altında sürünmekte direnmesini göstermektedirler. Demirel'in anarşiye etkisi olsa olsa kendi verdiği kötü örneklerle kanunsuzlukların körüklenmesi ve anarşiyle mücadele edecek devlet organlarının şaibenin gölgesinde güçsüzleşmesi şeklinde olabilir. Anarşiye tedbir düşünenlerin her şeyden önce bu gerçekleri göz önünde bulundurması gerekmektedir."

Tek Gıda-İş, Tekel sözleşmesini üyeleri için şarta bağlıyor

Tekel idaresi ile Tek Gıda-İş Sendikası arasında toplu sözleşme ile ilgili olarak, sürdürülen görüşmeler sonuçlandı. Görüşmelerin sonuçlanmasını şubelerine gönderdiği bir genelge ile açıklayan Tek Gıda-İş Sendikasının genelgesinde yeralan bazı istekler ve bu istenen şeyleri yapamayan üyelerin toplu sözleşme hükümlerinden yararlanamayacağını bildiren hükümler, sendika üyeleri arasında geniş tepkilere yolaçtı.

Tek Gıda-İş Sendikası şubelerine gönderdiği genelgede üyelerinin toplu sözleşmeden yararlanmasını bazı koşullara bağlıyor.

Tek Gıda-İş'in söz konusu genelgesinde üyelerin toplu sözleşmeden yararlanması için yapılmasını istediği koşullar şöyle: Sendika üyelerinden noterden tasdikli üç adet yeni üye giriş beyannamesi istemekte, üye imzalarının üç nüsha için ayrı ayrı olmasını ve doldurulacak giriş beyannamelerine giriş tarihleri ile yönetim kurulu kabul tarihlerinin konulmamasını şart koşmaktadır.

Sendika bu koşulları yerine getirmeyen üyelerin toplu sözleşme hükümlerinden yararlandırmayacağını açıkça belirtmektedir. Sözkonusu genelge ile ilgili olarak sendika üyesi işçiler bu yöntemle sendikanın kendi çıkarları için işçilerden âdeta bir açık bono istediklerini söyleyerek sendikanın bu girişimlerinin yasa dışı ve anti-demokratik bir davranış olarak nitelediler.

Tek Gıda-İş Sendikasının bu genelge ile sendika seçme özgürlüğünü yasa dışı bir davranışla önleme çabası olarak değerlendiren işçiler sendikanın bu yasal olmayan girişimine karşı direneceklerini belirttiler.

Sendikamız ile Tekel Genel Müdürlüğü arasında yürütülmekte olan Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri sonuçlanmış, Genel İcra Kurulumuz üyelerinden aldığı güçle ve günü şartlarını da dikkate almak suretiyle başarılı bir akid yapmıştır.

Önümüzdeki günlerde imzalandıktan sonra 1/Mart/1976 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girecek Toplu İş Sözleşmesi hükümlerinden yalnızca sendikamızın üyeleri yararlanacaktır.

Toplu İş Sözleşmesinin imzalanmasından sonra sözleşmeden istifade edecek üyelerimiz için Merkez Şubemizin teklifi Genel Merkezimizin onayı alınacağından;

1- Sendikamızın Noter'den tasdikli üye giriş beyannamelerinden her üyemiz için bir adet (3 nüsha) yeniden doldurulmasını,

2- Beyannamelerin doldurulması esnasında üye imzalarının 3 nüsha için ayrı ayrı (karbonsuz olarak) alınmasına dikkat edilmesini,

3- Bazı işyerlerinde çalışan ve Sendikamızdan istifa ettikten sonra yeniden giriş yapan üyelerimiz olduğundan, Toplu Sözleşmeden yararlanacakları tarihlerde yanlışlık yapılmaması için, doldurulacak giriş beyannamelerine giriş tarihleri ile Yönetim Kurulu kabul tarihlerinin konulmamasını,

4- Yeni doldurulacak giriş beyannamelerinin 3 nüshasının da Merkez Şubemize gönderilmesini, beyannamesi gönderilmeyen işçilerin Toplu Sözleşme hükümlerinden 1/Mart/1976 tarihinden itibaren istifade ettirilmeyeceğini,

5- Üyelerimiz arasında huzursuzluk çıkmaması için tüm Yönetici kadromuzun yukarıda yazılı esaslar dahilinde hareket ederek en kısa zamanda gerekli işlemlerin yapılmasını,

Önemle rica ederiz.

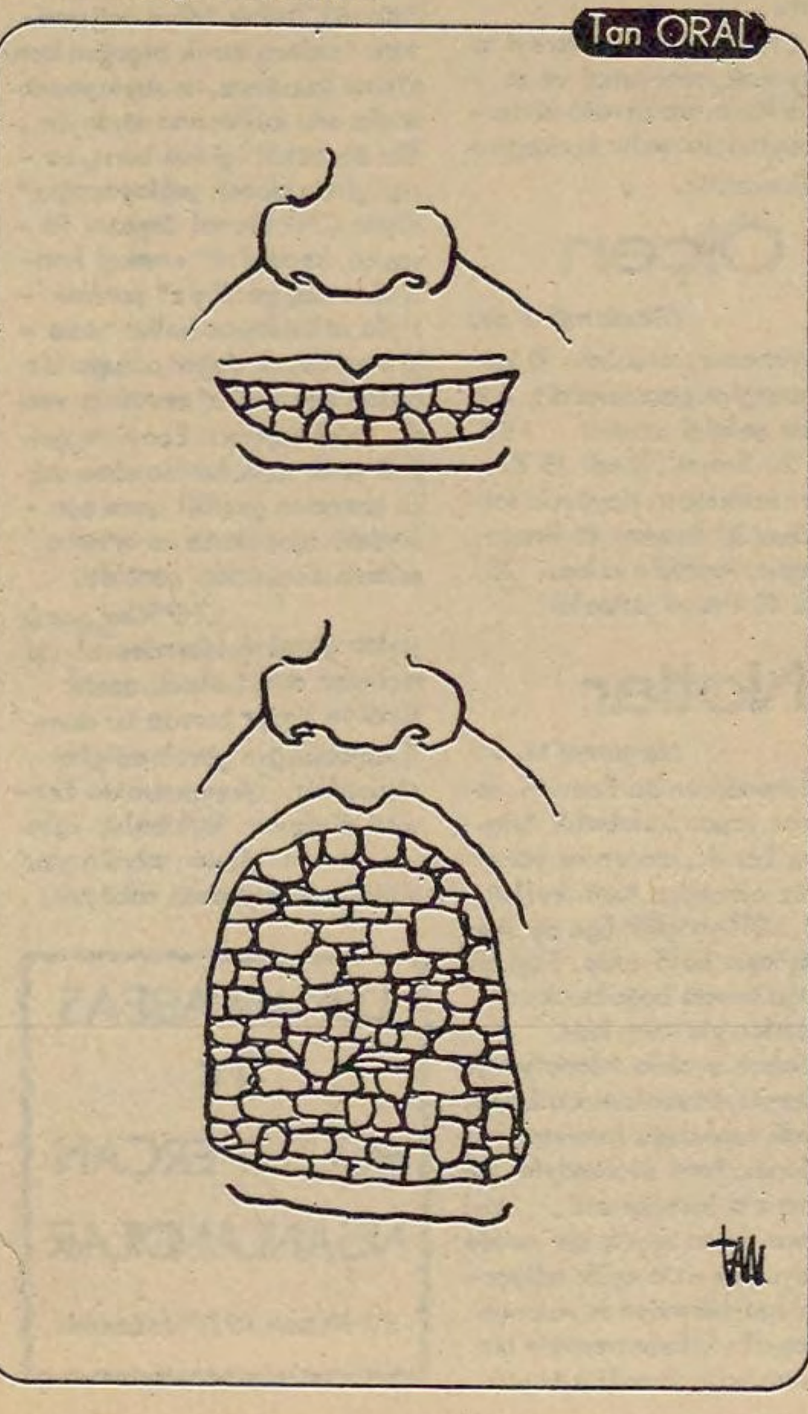
Başarı dileklerimizle,

Ergün KABOĞLU, Sekreter — Rahmi ŞAHİN, Başkan

Tek Gıda-İş Sendikasının şubelerine gönderdiği belgenin fotokopisi. Sendika üyelerinden üç adet yeni giriş beyannamesi ve bu beyannamelere giriş tarihi ile Yönetim Kurulu kabul tarihlerinin konulmamasını istemekte. Sendika ayrıca, bu koşulları yerine getirmeyen üyelerin toplu sözleşme hükümlerinden yararlandırılamayacağını açıkça belirtmektedir.

TEKEL İŞÇİLERİNİN SÖZLEŞMEDEN YARARLANMASINI KOŞULLARA BAĞLAYAN TEK GIDA-İŞ'İN GENELGESİ

Tan ORAL

KISA KISA KISA KISA

KARS DEPREMİNDE 1218 EV YIKILDI

KARS-Kars ve çevresinde 3 gün önce meydana gelen depremde 1218 ev tamamen yıkıldı. 282 ev ağır, 987 ev de hafif hasar gördü. Ahırlarda bulunan bine yakın küçük ve büyük baş hayvan da yıkıntılar arasında kalarak telef oldu.

Kars vali vekili Nihat Kemal Eren şunları söyledi:

"Şu anda bin çadıra daha ihtiyacımız vardır. Bu güne kadar Kızılay'dan 1100 çadır gelmiştir. Bazı yerlerde kadınlar bir çadırda, erkekler ayrı bir çadırda yatmaktadırlar. Deprem aralıklarla devam ettiğinden halk, evine girmediği ve çadırlarda kaldığı için can kaybı fazla olmamıştır. Ancak dört yurttaşımız hayatlarını kaybetmişlerdir." (THA)

TGS ANKARA ŞUBESİ İKİNCİ BAŞKANI VEFAT ETTİ

ANKARA-Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şubesi İkinci Başkanı Nevzat Erdoğdu, önceki sabah geçirdiği bir trafik kazası sonucu vefat etti.

KÜLTÜR BAKANI:"KÜLTÜR HİZMETLERİ YETERSİZ"

SİİRT-Doğu ve Güneydoğu bölgesinde bakanlığı ile ilgili incelemelerde bulunan Kültür Bakanı Rıfkı Danışman, "kültür hizmetleri ile tesisler bu illerimizde de çok yetersiz"dedi.

İSVAN, KONSERVATUARDAN AYRILAN ÖĞRETMENLERE ÖDÜL VERDİ

İSTANBUL-İstanbul Belediye Konservatuarının emekliye ayrılan üç öğretmenine Belediye Başkanı İsvan, dünkü konserde birer hatıra armağanı verdi.

Samsun Akıl Hastanesinde sürgünler devam ediyor

ANKARA-(Politika)-Samsun Akıl Hastanesinde Başhekimin personel üzerindeki baskılarının ve sürgünlerin devam ettiği bildirildi. MC yanlısı Başhekim'in Sağlık Bakanlığına gönderdiği rapor üzerine hastane psikologlarından Mehmet Ökkeş Ümit Manisa'ya, Aydın Yılmaz ve eşi Hemşire Meryem Yılmaz da Elazığ'a sürüldü. Samsun Akıl Hastanesi Başhekiminin Sağlık Müdür ve Vali ile işbirliği yaptığı öne sürülerek, 6 hemşirenin daha tayininin çıkarıldığı ve yeni hemşire, memur sürgünlerininde beklendiği bildirildi.

Politika

Yurt dışında çalışan işçilerin yararına alınan kararlar açıklandı

ANKARA- Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı ve Bakanlıklararası Sosyal İşler Komitesi Başkanı Turhan Feyzioğlu, TRT'nin yurtdışı yayınları bölümüne, yurt dışında çalışan işçiler yararına alınan kararlar ve çıkarılan kanunlar hakkında bilgi verdi. Feyzioğlu, demecinde şu konulara değindi:

"Yurt dışındaki genç işçilerimizin askerliklerini 29 yaşını tamamladıkları yılın Aralık ayı sonuna kadar erteleme imkânı veren kanun kesinleşmiştir. Bu kanunun kesinleşmesini beklemeden Bakanlar Kurulu Kararı ile esasen bir erteleme yapmıştık... Fakat şimdi kanunun kesinleşmesi ile çalışma, ve oturma iznine sahip olarak yurt dışında çalışan işçilerimiz 29 yaşlarını tamamladıkları yılın sonuna kadar askerlik bakımından güvenilir bir duruma kavuşmuşlardır. Yurt dışında, bu genç işçilerimiz son derece önemli bir vatan hizmeti yapmaktadırlar.

Ailelerinin yanında bulundukları sırada askerlik çağına gelen ve işçi olarak çalışmakta bulunan çocuklarımız da bu kanundan yararlanacaklardır.

ZATİ EŞYA KONUSU

Yurt dışındaki işçilerimizle ilgili olarak yürürlüğe giren başka bir kanun, gümrük kanununda zati eşya ve ev eşyası getirme bakımından yurttaşlar arasında ayrım gözeten bir hüküm vardır. Yurttaşların içtimai ve mali durumlarına göre farklı muamele yapılmasını öngören, haksız, adaletsiz, yersiz bir kanun hükmü vardı. Bu fıkrayı kanundan tamamiyle çıkarmış bulunuyoruz. Vatandaşlar arasında ayrım gözetilmesine imkân veren bu madde böylece tarihe karışmış bulunuyor.

Yurt dışında çalışırken, herhangi bir kaza geçiren, malüliyete uğrayan, bu yüzden, özel surette imâl edilmiş bazı araçlara, gereçlere, motorlu, motorsuz, tekerlekli vasıtalara ihtiyaç duyan kimselerin bu araç-gereçleri ve vasıtaları, Türkiye'ye gümrüksüz olarak sokmalarına imkan veren bir hüküm de kesinleşmiş bulunmaktadır.

PASAPORT SÜRELERİ

Yurt dışındaki işçilerimizin pasaport sürelerini 2 yıldan 5 yıla çıkarmak imkanını veren kanun Millet Meclisinden geçmiştir. Cumhuriyet Senatosunun ilgili komisyonunda da aynen kabul edilerek oradan da geçmiştir. Şimdi Cumhuriyet Senatosunun Genel Kurulundadır.

Üzerinde şimdi ısrarla çalıştığımız ve takip ettiğimiz kanunlardan biri, dövizlerini Türk bankalarında biriktiren, işçilerimizin yaptıkları bu tasarrufun miktarına orantılı olarak, tatminkâr ölçülerde konut kredisi, işyeri kredisi, tarım kredisi almalarına imkân veren kanundur. Yurt dışındaki işçilerle ilgili bu kanun ve başka kanunların bir an önce meclislerden geçmesi için çalışmalarımız devam edecektir."

(A.A.)

Turistik belgeli otellerin, gayeleri dışında çalışmasına izin verilmeyecek

İZMİR-Turizm ve Tanıtma Bakanı Lütfi Tokoğlu, turistik belgeli otellerin gayeleri dışına çıkmasına izin verilemeyeceğini söyledi.

Konuyla ilgili bir demeç veren Turizm ve Tanıtma Bakanı Lütfi Tokoğlu, "hedefimiz bakanlığımızdan belgeli olmayan otellere yeni krediler vererek turizm sektörünün hizmetine sunmaktır" dedi.

ARZ KAPASİTESİ NOKSAN

"Bilindiği gibi ülkemizde talebi karşılayacak arz kapasitemiz noksandır. Bakanlığım bu dengeyi kurabilmek için bir çok tedbirler almıştır. Örneğin, 'pansiyonculuk' ciddiyetle ele aldığımız hedeflerimizden biridir."

KIYI YAĞMASI ÖNLENECEK

Kıyı yağmasının önlenmesi için her türlü tedbirin alındığını, turizme ayrılan sahil şeridinde turistik yatırımların arttırılması için müteşebbislerin kredilerle destekleneceğini belirten Turizm ve Tanıtma Bakanı Lütfi Tokoğlu, bu konuda da şunları söyledi:

"Kıyı yağması, daima konuşulmuş fakat tedbirler düşünülüp alınmamıştır. 1976 icra programımızda, güzel kıyılarımızı yağmadan kurtarmak, buraları turizmin gelişmesine yarayacak hale getirmek hususunda her türlü tedbiri aldık. Bu tedbirlerimizin başında Ege kıyı şeridinin fiziksel planlaması gelmektedir.

CHP Ankara Gençlik örgütü, halkçı-devrimci mücadelede halkın hizmetinde olduğunu bildirdi

ANKARA- CHP Ankara İl Gençlik Kolu Başkanı Öncül Koten, halk iktidarını kurma yolunda verilen mücadeleyi sürdüreceklerini söyledi. CHP Ankara İl Gençlik Kolu Başkanı Koten, bu göreve başlaması nedeniyle Ankara gençlik örgütüne yayınladığı genelgede, halkçı-devrimci gençliğin faşizme ve emperyalizme karşı yürütülen mücadelede halkın hizmetinde olduğunu bildirdi.

Öncül Koten daha sonra şunları söyledi:

"Ankara Gençlik Kolları İl Yönetimi olarak, halkımız içinde, halkımızla birlikte, sömürüye karşı verilen her mücadelede, faşistlerin saldırısına karşı her kavgada variz. Bundan böyle halk düşmanları, faşistler rahat uyuyamayacak, sermayenin kiralık katilleri her istediklerini rahatça, yapamayacaklardır."

KUŞBAKIŞI

Hangisi?..

1 Mayıs mitinginde küçük sayılabilecek bir grup, konukların bulunduğu tribünün arkasında çeşitli sloganlar bağırmaktaydı.

Tribünlerden biri sordu:

-Kim bunlar?

-Bunlar filanca sosyalist partiden ayrılanlar.

-Peki, bunlardan ayrılanlar nerede?

Bu zekice cevap, Türkiye solunun bir yüzünü yansıtmaktaydı. Öbür yüzünü görmek için ise koca meydanı dolduran kalabalığa bir göz atmak yetiyordu.

H. Ş.